

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

„W REJONIE ULICY DROGA DĘBIŃSKA” W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. AGATA CHEĆCIŃSKA

MGR INŻ. ANNA MOCZKO

WSPÓŁPRACA:

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA - AKUSTYKA

BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, LISTOPAD 2013 R./STYCZEŃ 2014 R.*/CZERWIEC 2017 R.**/ PAŹDZIERNIK 2017 R.***/ KWIECIEŃ 2018 R.****

*NINIEJSZA PROGNOZA UWZGLĘDNI OPINIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU PRZEDSTAWIONE NA ETAPIE OPINIOWANIA PROJEKTU PLANU

** NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNI ZMIANY PROJEKTU MPZP WPROWADZONE W WYNIKU UWZGLĘDNIENIA UWAG ZŁOŻONYCH NA ETAPIE PONOWNEGO WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

*** NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNI ZMIANY PROJEKTU MPZP WPROWADZONE W WYNIKU UWZGLĘDNIENIA UWAG ZŁOŻONYCH NA ETAPIE III WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

**** NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNI ZMIANY PROJEKTU MPZP WPROWADZONE W WYNIKU UWZGLĘDNIENIA UWAG ZŁOŻONYCH NA ETAPIE IV WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne.....	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania.....	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania.....	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy.....	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu.....	7
2.2.	Rzeźba terenu.....	7
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe.....	8
2.4.	Zasoby naturalne.....	8
2.5.	Warunki wodne.....	8
2.6.	Szata roślinna.....	9
2.7.	Świat zwierzęcy.....	11
2.8.	Powierzchnia ziemi.....	11
2.9.	Klimat lokalny.....	12
2.10.	Dziedzictwo kulturowe.....	13
2.11.	Jakość powietrza atmosferycznego.....	14
2.12.	Klimat akustyczny.....	16
2.13.	Jakość wód.....	17
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	18
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	18
4.1	Cel opracowania projektu planu.....	18
4.2	Ustalenia projektu planu.....	19
4.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	23
4.4	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	25
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	25
6.	PRZEWIJDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	28
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża.....	28
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	30
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	30
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	32
6.5.	Oddziaływanie na szatę roślinną.....	32
6.6.	Oddziaływanie na zwierzęta.....	33
6.7.	Oddziaływanie na ludzi.....	34
6.8.	Oddziaływanie na krajobraz.....	35
6.9.	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	36
6.10.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	38
6.11.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	39
6.12.	Oddziaływanie na klimat lokalny.....	40
6.13.	Oddziaływanie na dobra materialne.....	40
6.14.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	41
6.15.	Pola elektromagnetyczne.....	41
6.16.	Oddziaływanie transgraniczne.....	41
7.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	41
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	42
9.	WNIOSKI	43
10.	STRESZCZENIE	44

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Hipsometria
3. Mapa geologiczna
4. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porach: dziwno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
5. Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porach: dziwno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
6. Dokumentacja fotograficzna terenu opracowania
7. Projekt mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu, MPU 2018 r.

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu. Sporządzenie planu miejscowego zostało wywołane uchwałą Nr VII/50/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r.

Planem objęto teren położony na obszarze funkcjonalnego śródmieścia miasta Poznania, stanowiący fragment południowego klina zieleni miasta. Przedmiotowy projekt planu dotyczy terenów sportowo-rekreacyjnych, zlokalizowanych w obrębie Wildy. Obejmuje on tereny położone między ulicami: Królowej Jadwigi, Droga Dębińska i o. M. Żelazka (wraz z fragmentami tych ulic), a lodowiskiem i kompleksem pływalni przy ul. Chwiałkowskiego, stadionem im. E. Szyca i zabudową wielorodzinną przy ul. Maratońskiej. Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania. Powierzchnia obszaru objętego ustaleniami planu miejscowego wynosi 20,6 ha.

Obecnie na omawianym terenie brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹.

W myśl powyższej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 51 ust. 1 organ administracji opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą, uwzględniając zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Stosownie do tej ustawy projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może być spowodowany realizacją ustalonych lub dopuszczonych w planie miejscowym form zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów.

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały, sporządzonym w skali 1:1 000.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, prognoza oddziaływania na środowisko musi być opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a informacje w niej zawarte muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

¹ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z dnia 7 listopada 2008 r. ze zmianami

² Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zmianami

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem WOO-III.411.273.2012.AK z dnia 15.06.2011 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem NS-72/1-152(1)/11 z dnia 27.06.2011 r.).

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002,
- Koczorowska R., *Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania t. I*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Farat R., *Zmienność przestrzenna wysokości opadów atmosferycznych na obszarze miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania t. I*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Poznań Sorus 1995 r.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- mapa topograficzna w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-d-1 Poznań – Stare Miasto, Geokart-International sp. z o.o., Rzeszów, OPGK - Rzeszów S. A. 1998,
- opracowanie fizjograficzne problemowe Poznań-śródmieście; mapa nr 5 Geologiczno-gruntowa, Geoprojekt – Poznań, 1986r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zmianami),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 roku *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 686),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, ze zmianami),
- Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1409),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. Nr 162 poz. 1568, ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r., poz.21),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1399),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145, ze zmianami),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz. U. z 2010 r., Nr 106, poz. 675, ze zmianami),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 817),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508),
- Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. *w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”* (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
- Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. *w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Poznania* (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 75, poz. 690, ze zmianami),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych*. (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. *w sprawie przyjęcia dokumentu „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”* (M.P. z 2009 r., Nr 34, poz. 501),
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG),
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 30 listopada 2009 r. *w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (2009/147/WE),
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (92/43/EWG).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- projekt Uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu, MPU 2017 r.,
- Uchwała Nr VII/50/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu,
- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego m. Poznania, Uchwała Rady Miejskiej Poznania Nr 58/II/94 z dnia 6 grudnia 1994 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr XXXI/299/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2008 r. – akt archiwalny,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2009-2012, Uchwała Nr LIV/729/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r.,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulicy Bielniki” w Poznaniu, Uchwała Nr XCII/1032/IV/2006 Rady Miasta Poznania z dnia 25 kwietnia 2006 r., Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z 2007r., Nr 191, poz. 4255,
- Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030, Uchwała Nr LXXII/990/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2010 r.,
- *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012, Część I, AkustiX*, listopad 2012,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r. (aktualizacja Opracowania ekofizjograficznego z kwietnia 2004 r.),
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2011, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2012,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2013,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, 2013,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2012 r./wg. badań PIG/,
- Sprawozdanie z pomiarów monitoringowych PEM prowadzonych w roku 2012 – opracowanie sporządzone przez St. Klimaszewskiego – głównego specjalistę WIOŚ Poznań,
- Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Warty. Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Ośrodek Koordynująco-Informacyjny Ochrony Przeciwpowodziowej, Poznań, korekta: czerwiec 2009 r.,
- *„Plan operacyjny ochrony przed powodzią dla miasta Poznania”*, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu Miasta Poznania, grudzień 2011,
- Środowisko naturalne miasta Poznania, część I, pod red. L. Kurka, Urząd Miejski w Poznaniu, Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 1996 r.,
- Opracowanie fizjograficzne problemowe Poznań - Śródmieście, Geoprojekt – Poznań, 1986 r.,
- Problem piętrzenia wód gruntowych na przykładach głębokiego posadowienia obiektów w Poznaniu, dr hab. Antoni Florkiewicz, mgr Maciej Troć, Politechnika Poznańska; Inżynieria i Budownictwo nr 7/2002.

Inne źródła

- wizja terenowa (czerwiec 2013r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, czerwiec 2013 r.)
- www.poznan.pios.gov.pl,
- www.poznan.wios.gov.pl,
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu planu położony jest w centralnej części funkcjonalnego śródmieścia Poznania. Projekt planu obejmuje tereny położone między ulicami: Królowej Jadwigi, Droga Dębińska i o. M. Żelazka (wraz z fragmentami tych ulic), a lodowiskiem i kompleksem pływalni przy ul. Chwiałkowskiego, stadionem im. E. Szyca i zabudową wielorodzinną przy ul. Maratońskiej. Przebieg granicy projektu planu wskazano na załączniku nr 1 prognozy. Powierzchnia obszaru objętego przygotowywanym planem miejscowym wynosi 20,6 ha.

Na analizowanym obszarze znajdują się obecnie:

- tereny otwartych i zadaszonych obiektów sportowych (pływalnia, boiska sportowe, korty),
- budynki administracyjno-dydaktyczne Akademii Wychowania Fizycznego,
- teren giełdy kwiatowej,
- inne obiekty usługowe,
- tereny komunikacyjne, w tym drogi oraz tereny parkingów.

Obszar opracowania jest otoczony:

- od zachodu – terenem zabudowy wielorodzinnej i terenami sportowo-rekreacyjnymi (zabudowa wielorodzinną przy ul. Maratońskiej, stary stadion piłkarski im. E. Szyca, lodowisko i kompleks obiektów pływalni przy ul. Chwiałkowskiego),
- od południa – terenem zieleni (park im. Jana Pawła II),
- od wschodu – terenami zieleni (Dziedziniec Miejski i tor łuczniczy, ogród jordanowski), zabudową wielorodzinną przy ul. Droga Dębińska, terenem infrastruktury (stacja transformatorowa) oraz stacją paliw (na skrzyżowaniu ulic Królowej Jadwigi i Droga Dębińska),
- od północy – terenem zwartej zabudowy wielorodzinnej przy ul. Królowej Jadwigi.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obszar ten graniczy z obowiązującym mpzp „Rejon ulicy Bielniki”³.

W kontekście otoczenia przyrodniczego, istotne jest położenie omawianego obszaru w południowym klinie zieleni miasta Poznania, w niedalekim sąsiedztwie (około 130 do 270 m) od terenów zieleni otwartej w dolinie rzeki Warty.

2.2. Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym obszaru Polski (wg J. Kondrackiego)⁴ teren opracowania zlokalizowany jest w mezoregionie Poznańskiego Przełomu Warty (315,52). Jest stosunkowo młodą formą geologiczną, której powstanie związane jest z odpływem wód roztopowych lądolodu z linii moren czołowych stadiału poznańskiego. Podczas tego procesu, przebiegającego w czterech fazach odwodnienia, wydzieliły się odpowiednio kolejne poziomy terasów (wyraźnie różniących się wysokościami rzędnymi terenu).

Obszar opracowania położony jest na terasie niskiej doliny Warty (terasie erozyjno-akumulacyjnej niższej). Jest to teren prawie płaski, o średniej wysokości 58 m. n.p.m., położony ok. 5 m nad średni poziom rzeki, nieznacznie obniżony w pobliżu ul. o. M. Żelazka (załącznik nr 2).

Współczesne ukształtowanie powierzchni terenu omawianego obszaru, a także wielu innych terenów położonych w obrębie doliny rzeki Warty i jej dopływów, różni się znacznie od ukształtowania naturalnego tych terenów. Rozwój osadnictwa na tych terenach (wytyczenie nowych szlaków komunikacyjnych – ul. Droga Dębińska, obecnej ul. o. M. Żelazka – a także udostępnienia terenów nadrzecznych do celów rekreacyjnych i wypoczynkowych) spowodował konieczność przekształcenia pierwotnych elementów fizjograficznych, a zwłaszcza sieci hydrograficznej oraz rzeźby terenu. Efektem rozległych prac niwelacyjnych było podniesienie powierzchni wielu terenów, w tym również

³ Uchwała Nr XCII/1032/IV/2006 Rady Miasta Poznania z dnia 25 kwietnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2007r., Nr 191, poz. 4255)

⁴ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994

tych położonych w rejonie obszaru projektu mpzp. W wyniku prac niwelacyjnych tereny te zostały podniesione do poziomu ok. 58 m n.p.m.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Grunty zalegające na powierzchni terenu, podobnie jak w całym śródmieściu, charakteryzują się wysokim stopniem przeobrażenia, związanym z działalnością gospodarczą człowieka. Te grunty pochodzenia antropogenicznego cechują się bardzo zróżnicowaną przepuszczalnością, uzależnioną od tworzącego je materiału i stopnia przeobrażenia. W pobliżu i pod obiektami AWF-u, pod ul. Królowej Jadwigi oraz w pobliżu ul. Droga Dębińska warstwa nasypowa posiada zróżnicowaną miąższość, wahającą się od 4 do 10 m p.p.t. Warstwę nasypową tworzą nasypy gruzowe i gruzowo-mineralne (rumosz ceglany, nasypy piaszczysto-żwirowe i glebowe), głębiej przeważają warstwy mineralne o różnym stopniu zagęszczenia. Na pozostałych terenach zabudowanych nasypy mogą zalegać od 1 do 2 m i mieć podobny skład jak wyżej opisane. Lokalnie warstwy nasypowe mogą zalegać nad osadami rzecznyymi i rzeczno-bagiennymi, o różnym stopniu zagęszczenia. Jedynie na niewielkim pasie obszaru w pobliżu ul. o. M. Żelazka grunt składa się z utworów piaszczystych, piasków słabogliniastych i glin lekkich.

Wśród gruntów rodzimych, zalegających pod warstwą nasypów, występują głównie holocenijskie piaski rzeczne terasów zalewowych. Pod warstwą piasków rzecznych zalega warstwa plejstocenijskich glin zwałowych zlodowacenia północnopolskiego, o miąższości około 10 m, a pod nią pochodzące z tego okresu geologicznego: warstwa o miąższości około 20 m zbudowana z łąć i mułków, miejscami piasków oraz głębiej położona warstwa nieciągłych piasków i żwirów serii podmorenowej, przykrywająca glinę zwałową o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów (glinę morenową zlodowacenia środkowopolskiego). Wszystkie te warstwy zalegają na najstarszych trzeciorzędowych osadach, składających się z plioceńskich piasków, mułków i łąć z miejscowo odłożonymi warstwami węgla brunatnego, o łącznej miąższości od 300 do 400 m.

Stary odwiert wykonany pod obiektami AWF⁵ wskazuje na grunty przydatne dla zabudowy, z ograniczeniami, wynikającymi z możliwości miejscowego zalegania gruntów pęczniejących, wrażliwych na przemarzanie, wymagających specjalnej technologii fundamentowania. Płytsze odwierty wykonane przy południowej granicy obszaru opracowania wskazują na występowanie w głębszych warstwach plioceńskich łąć pstrych. Grunty te również powodują ograniczenia w zabudowie ze względu na obniżoną nośność.

Ze względu na ww. nasypowe grunty, występujące na całym obszarze opracowania, lokalizacje nowych inwestycji wiązać się będą z koniecznością przeprowadzenia szczegółowych badań ustalających nośność gruntów. Grunty nasypowe oraz grunty piaszczyste pozostające okresowo w zasięgu płytko występującej wody gruntowej, charakteryzują się mało korzystnymi warunkami posadowienia. Każdorazowo wymagają szczegółowych badań geotechnicznych, przeprowadzonych zgodnie z przepisami szczególnymi.⁶ Między innymi z tego powodu na odcinku od ulicy Królowej Jadwigi do południowych granic miasta, terasa niska, w większości jest terenem niezabudowanym.

2.4. Zasoby naturalne

Na opisywanym terenie nie stwierdzono występowania jakichkolwiek udokumentowanych złóż i innych zasobów naturalnych.

2.5. Warunki wodne

Omawiany teren znajduje się w granicach obszaru dolinnego rzeki Warty, zasilanego wodami opadowymi oraz spływem podziemnym z wyżej położonych terenów sąsiednich. Spływ wód podziemnych następuje w kierunku wschodnim. Analizowany teren pozbawiony jest cieków i zbiorników wodnych. Teren położony jest w bezpośredniej zlewni rzeki Warty, na jej lewym brzegu, i objęty jest zasięgiem zlewni kolektora Śródmieście.

⁵ Opracowanie fizjograficzne problemowe Poznań-śródmieście; mapa nr 5 Geologiczno-gruntowa, Geoprojekt – Poznań, 1986r

⁶ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych. (Dz. U. z 2012r., poz. 463)

Teren miasta Poznania częściowo położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6 c) ppkt a) ustawy *Prawo wodne*⁷, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Jak wynika ze Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Warty⁸, obszar opracowania położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią (na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat oraz średnie i wynosi raz na 100 lat). Teren objęty przygotowywanym planem jest chroniony wałem przeciwpowodziowym oraz naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego. Górną krawędź ww. wału wyznacza ul. Piastowska, położona poza obszarem opracowania mpzp (na wschód od ul. Droga Dębińska). Jedynym miejscem potencjalnie zagrożonym podtopieniem i zalaniem, (wskazany w „Planie operacyjny ochrony przed powodzią dla miasta Poznania” sporządzonym przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu Miasta Poznania, grudzień 2011) będącym wynikiem uwarunkowań geologicznych, terenowych, atmosferycznych (spowodowanym przez gwałtowne opady deszczu) i czynników technicznych infrastruktury kanalizacyjnej, jest najbliższe otoczenie ul. o. M. Żelazka.

Lustro pierwszego poziomu wód gruntowych jest swobodne, a głębokość zalegania zależna jest od poziomu wód w rzece. Ustabilizowane pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości średnio poniżej 1 m p.p.t. Występuje ono w obrębie gruntów nasypowych i holocenickich piasków rzecznych, zalegających nad warstwą glin morenowych zlodowacenia północnopolskiego.

Podłoże gruntowe w obszarze opracowania, w którym przeważają grunty antropogeniczne, ze względu na zróżnicowany skład mechaniczny oraz niski stopień zagęszczenia, charakteryzuje się zmienną przepuszczalnością dla wód opadowych.

Omawiany obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) i zasięgiem stref ochronnych ujęć wód. W obszarze opracowania, między boiskami przy południowej granicy obszaru opracowania, zlokalizowana jest czwartorzędowa studnia nr N/67, dotychczas użytkowana przez klub sportowy „Warta” (obecnie prawdopodobnie nie jest użytkowana i nie posiada ustanowionej strefy ochronnej).

2.6. Szata roślinna

Największe powierzchnie na obszarze planu porastają trawniki i powierzchnie trawiaste tworząc tło dla skupisk krzewów oraz dla rzędów drzew. Wśród nasadzeń przeważają drzewa i krzewy ozdobne, rzadziej w urządzeniu zieleni zastosowano ozdobne byliny. Pas terenu przy zachodniej granicy opracowania – między obiektami pływalni przy ul. Chwiałkowskiego i stadionem a ogrodzeniami obiektów sportowych AWF, giełdy kwiatowej i parkingu – porasta zieleń nieurządzona. W tym pasie terenu przeważają powierzchnie trawiaste z kilkoma skupiskami drzew i krzewów. W całym obszarze opracowania niewielkie powierzchnie zajmuje roślinność ruderalna, zwykle porastając powierzchnie wokół placów budowy lub obrzeża powierzchni parkingowych oraz dojazdów i dojazdów na zaplecze zabudowań.

Szpalery drzew rosną przy ul. Królowej Jadwigi, ul. Droga Dębińska i ul. o. M. Żelazka. Po południowej stronie ul. Królowej Jadwigi rosną wiekowe klony pospolite (*Acer platanoides*), po jej północnej stronie młode nasadzenia lip (*Tilia sp.*) oraz po obu stronach linii tramwajowej lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) – łącznie cztery rzędy drzew. Przy ul. Droga Dębińska na różnych jej odcinkach objętych opracowaniem zachowały się od jednego do trzech rzędów drzew. Przy zachodnim poboczu jezdni rośnie rząd lip drobnolistnych (*Tilia cordata*), miejscami przerywany zatokami postojowymi dla autobusów, parkingami oraz wjazdami na tereny przylegające do ulicy. Drzewa w tym rzędzie wykazują wyraźne objawy powolnego zamierania na skutek negatywnego oddziaływania ruchu komunikacyjnego. Następnie przy ogrodzeniach, po zachodniej stronie chodnika, rośnie drugi rząd drzew. Tworzą go dorodne (o obwodach od około 150 do 180 cm) lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) oraz począwszy od starych zabudowań klubu „Warta” i kortów tenisowych do ul. o. M. Żelazka kontynuują klony pospolite (*Acer platanoides*). Krótki, trzeci rząd tworzoną znacznych rozmiarów lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) rosnące na odcinku ul. Droga Dębińska po wewnętrznej stronie ogrodzenia klubu „Warta”, na wysokości kortów tenisowych. Po północnej stronie ul. o. M. Żelazka, na skarpie

⁷ Dz. U. z 2012, poz.145 ze zmianami

⁸ *Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Warty. Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1%*, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Ośrodek Koordynująco-Informacyjny Ochrony Przeciwpowodziowej, Poznań, korekta: czerwiec 2009 r.

wzdłuż giełdy kwiatowej, rosną trzy rzędy klonów pospolitych (*Acer platanoides*). Rząd dorodnych lip drobnolistnych rośnie również przy północnej granicy giełdy kwiatowej. Między boiskiem lekkoatletycznym AWF, a parkingiem dla samochodów, na północ od głównego wejścia na stary stadion, rośnie rząd około 20 młodych drzew – świerków serbskich (*Picea omorica*) z domieszką świerka klującego odm. sinej (*Picea pungens f. glauca*).

Wokół obiektów sportowych przeważają gatunki drzew liściastych odmian cechujących się dużymi walorami wizualnymi, między innymi takie jak: dęby szypułkowe odm. stożkowej (*Quercus robur f. fastigiata*), głóg pośredni odm. pełnokwiatowa różowa (*Crataegus x media 'Rubra Plena'*), jarząb szwedzki (*Sorbus intermedia*) i śliwy wiśniowe o purpurowych liściach (*Prunus cerasifera 'Pissardii'*). W pobliżu budynków wśród młodszych nasadzeń przeważają drzewa iglaste, takich gatunków jak: daglezwia zielona (*Pseudotsuga menziesii*), modrzew (*Larix sp.*) i świerk (*Picea sp.*). W pobliżu budynków AWF oraz obiektów sportowych „Warty” kompozycje drzew i krzewów są znacznie bogatsze gatunkowo. Można wśród nich napotkać spośród drzew takie gatunki jak: miłorząb dwukłapowy (*Ginkgo biloba*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), topola Maksymowicza (*Populus maximowiczii*), wierzba płacząca (*Salix x sepulcaralis 'Chrysocoma'*), kasztanowiec (*Aesculus sp.*) i jabłoń kwiecista (*Malus floribunda*). Rząd ww. ozdobnych jabłoni rośnie od strony ul. Królowej Jadwigi, przy budynku AWF proponowanym do ochrony konserwatorskiej. Spośród krzewów często spotykanymi gatunkami są różne odmiany: irgi (*Cotoneaster sp.*), derenia (*Cornus sp.*), tawuły (*Spiraea sp.*), forsycji (*Forsythia sp.*), berberysu (*Berberis sp.*), cisa (*Taxus sp.*), jałowca (*Juniperus sp.*), żywotnika (*Thuja sp.*).

W obszarze opracowania kilka pojedynczych drzew wyróżnia się swoimi dużymi rozmiarami i kształtem koron. Godne szczególnej troski są dwie topole włoskie (*Populus nigra 'Italica'*) i jeden klon pospolity (*Acer platanoides*), które rosną przy ul. Droga Dębińska 10 (przy willi proponowanej do ochrony konserwatorskiej). Równie wartościowy jest dąb szypułkowy (*Quercus robur*), o obwodzie 237 cm, rosnący przy południowo-zachodnim narożniku boiska do piłki nożnej.

W pasie terenu oddzielającym obiekty pływalni od obiektów AWF rosną wiekowe drzewa, które prawdopodobnie są śladem po dawnych założeniach zieleni z okresu świetności stadionu im. E. Szyca. Wśród gatunków drzew i krzewów na tym terenie przeważają klony jesionolistne (*Acer negundo*), klony jawory (*Acer pseudoplatanus*), klony pospolite (*Acer platanoides*), topole (*Populus sp.*) różnych gatunków oraz czeremchy (*Prunus sp.*). Pośród nich można napotkać nieliczne egzemplarze jarząbów szwedzkich (*Sorbus intermedia*), klonów tatarskich (*Acer tataricum*), szakłaka pospolitego (*Rhamnus catharticus*), śliw wiśniowych (*Prunus cerasifera*). Pośród krzewów często można napotkać bez czarny (*Sambucus nigra*), głóg (*Crataegus sp.*), rzadziej krzewy jaśminowca (*Philadelphus sp.*), ligustru pospolitego (*Ligustrum vulgare*) czy dzikiej róży (*Rosa canina*). Wokół skupisk drzew i krzewów rozwinęła się roślinność trawiasta.

Roślinność ruderalna rozwinęła się w pobliżu starego stadionu, na zapleczu zabudowań pływalni przy ul. Droga Dębińska i rozsieja się na obrzeżach parkingów, terenów budowy, dojazdów itp. W jej skład wchodzi gatunki roślin łąkowych, zawleczone wraz z ziemią użytą do założenia zieleni. Pośród skupisk samosiejek topoli czarnej (*Populus nigra*), topoli osiki (*Populus tremula*), robinii akacyjnej (*Robinia pseudoaccacia*) i klonu jesionolistnego (*Acer negundo*) rozprzestrzeniły się takie trawy jak: kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), życica trwała (*Lolium perenne*), wiechlina roczna (*Poa annua*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), miotła zbożowa (*Apera spica – venti*), stokłosa miękka (*Bromus hordaceus*), stokłosa dachowa (*Bromus tectorum*), perz właściwy (*Elymus repens*), trzcinnik piaszkowy (*Calamagrostis epigeios*). Występują również licznie rośliny, takie jak: pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), komosa biała (*Chenopodium album*), piaskowiec macierzankowy (*Arenaria serpyllifolia*), bniec biały (*Silene alba*), tasznik pospolity (*Capsella bursa – pastoris*), pięciornik srebrny (*Potentilla argentea*), lucerna nerkowata (*Medicago lupulina*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), marchew zwyczajna (*Daucus carota*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), babka zwyczajna (*Plantago major*), żóltlica drobnokwiatowa (*Galinsoga parviflora*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), bylica polna (*Artemisia campestris*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*).

2.7. Świat zwierzęcy

Środowisko miejskie, które w sposób istotny odbiega od warunków naturalnych, jest miejscem życia gatunków zwierząt, które potrafiły się przystosować do życia na terenach silnie przekształconych, lub które od dawna towarzyszą siedzibom ludzkim.

Znajdujące się na tym terenie obszary zieleni oraz tereny niezagospodarowane są siedliskiem pospolicie występujących na terenie całego miasta zwierząt. Występujące tu bezkręgowce należą do gatunków bytujących w domostwach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Wspomnieć tu można występującego na obszarach zielonych porośniętych różnymi trawami pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*). Obecność kwitnących roślin zielnych i ruderalnych na niezagospodarowanym pasie terenu przy zachodniej części obszaru opracowania, przyciąga przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), spełniających istotną rolę w zapyłaniu roślin. Skupiska drzew i krzewów, miejsca zacienione i wilgotne zamieszkują bogate gatunkowo zgrupowania ślimaków lądowych takich jak: ślimak zaroślowy (*Arianta arbustorum*), ślimak gajowy (*Cepaea nemoralis*), ślimak ogrodowy (*Cepaea hortensis*) oraz winniczek (*Helix pomerrata*, gatunek objęty częściową ochroną). Na bardziej słonecznych powierzchniach poboczy parkingów można napotkać ślimaka przydrożnego (*Helicella obvia*). Na roślinności zielnej oraz drzewach i krzewach można obserwować różnorodnych przedstawicieli chrząszczy. Do najczęściej spotykanych należą przedstawiciele stonkowatych (*Chrysomelidae*) oraz ryjkowców (*Curculionidae*).

W granicach omawianego terenu nie występują żadne zbiorniki wodne, w związku z czym tereny te nie są atrakcyjne dla przedstawicieli rodzimych płazów.

Najbardziej widoczną grupą kręgowców w obszarze opracowania są ptaki. Pośród zieleni tych terenów napotkać można ptaki, takie jak: gołębie miejskie (*Columbia livia urbana*), gołębie grzywacze (*Columbia palumbus*) oraz sroki (*Pica pica*). Pospolicie na terenie tym występują również: wróble (*Passer domesticus*), mazurki (*Passer montanus*), kawki (*Corvus monedula*), szpaki (*Strunus vulgaris*) i kosy (*Turdus merula*). W granicach analizowanego terenu – w koronach drzew – mogą pojawić się gatunki ptaków, które występują na zadrzewionych terenach doliny Warty i w lasach nieco dalej położonej Dębiny. Z tych zalesionych okolic południowego klina zieleni mogą załatywać takie gatunki jak: wilga żółta (*Oriolus oriolus*), kowalik (*Sitta europaea*), rudzik (*Erithacus rubecula*), muchówka szara (*Muscicarpa striata*) i żałobna (*Ficedula hypoleuca*), sójka (*Garrulus glandarius*), zięba (*Fringilla coelebs*) oraz drozd śpiewak (*Turdus philomelos*). W zakrzewieniach przy starym stadionie mogą pojawić się ptaki zasiedlające podobne siedliska w dolinie Warty, reprezentowane przez takie gatunki, jak: pokrzewka (*Sylvia sp.*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), pierwiosnka (*P. collybita*) i strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*). Należy zaznaczyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, spośród ww. ptaków, za wyjątkiem gołębia grzywacza i muchówek – które są gatunkami nie objętymi ochroną prawną, sroka (*Pica pica*) i gołąb skalny (*Columba livia f. urbana*) są gatunkami objętymi ochroną częściową, natomiast wszystkie pozostałe ww. ptaki należą do gatunków objętych ochroną ścisłą.

Obszar opracowania ze względu na położenie w południowym klinie zieleni miasta Poznania i udział zieleni sprzyja również pojawianiu się drobnych ssaków. W obszarze opracowania występują ssaki reprezentowane głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, pospolite na terenie całego miasta, dobrze przystosowane do życia w bliskim sąsiedztwie siedzib ludzkich, takie jak np.: kret (*Talpa europaea* gatunek objęty ochroną częściową), mysz polna (*Apodemus agrarius*), nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), kuna domowa (*Martes foina*).

2.8. Powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi na terenach silnie przeobrażonych, a do takich należy analizowany obszar, charakteryzuje się bardzo dużym stopniem przekształcenia naturalnych właściwości ziemi na skutek pokrycia gruntami nasypowymi naturalnych struktur geologicznych.

Powierzchnia ziemi została zmieniona w trakcie nawożenia znacznych ilości mas ziemnych, a następnie ponownie przekształcana w trakcie kolejnych lokalizacji budynków oraz urządzeń sportowych. Zmiany w obrębie tych rozległych powierzchni często mogą sięgać znacznie głębiej niż grunty nasypowe ze względu na konieczność odpowiedniego odwodnienia tak dużych otwartych obiektów sportowych.

Znaczne powierzchnie terenów zostały uszczelnione i pozbawione naturalnej warstwy gleby. Niekorzystny wpływ na zmianę właściwości fizycznych i chemicznych gleb ma wiele procesów związanych z działalnością człowieka. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, zmianę sposobu użytkowania, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym. Tego typu zmiany występują na skutek umieszczenia pod powierzchnią terenu fundamentów i innych elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i inne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), wykazują również obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak sól, metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe. Ze względu na dużą ilość zanieczyszczeń budowlanych w gruncie nasypowym tych terenów, gleby charakteryzują się dużą zawartością wapna i wynikającym z tego odczynem alkalicznym. Zanieczyszczenia warstw ziemi wywołują zmiany w wyglądzie drzew, objawiające się zasychaniem blaszek liściowych, skróceniem przyrostów rocznych, nasileniem występowania objawów chorobowych itp. Zaobserwowany pogarszający się stan zdrowotny drzew, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie ulic Królowej Jadwigi i Drogi Dębińskiej oraz częściowo tych w pobliżu terenów parkingowych i terenów budowy, potwierdza z dużym prawdopodobieństwem, że przez lata powierzchnia ziemi została znacznie zanieczyszczona.

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu w znacznym stopniu ukształtowane zostały przez napływające w kierunku miasta masy powietrza. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno - morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno-kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Najczęściej przemieszczającymi się nad terenami Poznania frontami są fronty chłodne, powodujące znaczne wahania ciśnienia, odczuwalny spadek temperatury powietrza oraz wzrost prędkości wiatru. Zjawiskom tym towarzyszy również występowanie opadów, często o znacznej gwałtowności. Średnio w ciągu roku notowanych jest w Poznaniu 67 dni, w których przemieszczają się fronty chłodne i 42, w których przemieszczają się fronty ciepłe. Najdłużej obserwowany jest okres bezfrontowy i wynosi on 230 dni w roku.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań – Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań - Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań - Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971 – 2000) wynosiła 508 mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła w roku 2010 692 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu – 6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru.

Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w 2010 r. w grudniu – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971 – 2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba ciszy, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotności osiąga w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości występują w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Na terenie Poznania obserwowany jest wpływ czynników związanych z działalnością człowieka na kształtowanie się klimatu, charakterystycznego dla aglomeracji miejskiej. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na ten stan rzeczy jest wielkość emisji pyłów i gazów oraz pary wodnej, która wpływa na specyficzne kształtowanie się klimatu w poszczególnych rejonach miasta. Mikroklimat przedmiotowego obszaru modyfikowany jest przez warunki lokalne, na które składają się: od zachodu bliskie sąsiedztwo wyżej położonych terenów silnie zabudowanych oraz od wschodu sąsiedztwo niżej położonej doliny Warty, stosunkowo duże powierzchnie zieleni urządzonej oraz rzędy wysokich, przyulicznych drzew. Ze względu na bliskie sąsiedztwo centrum miasta istnieje niekorzystne zjawisko przemieszczania się nagromadzonych zanieczyszczeń atmosferycznych z terenu śródmieścia do innych sąsiednich dzielnic. Ukształtowanie terenu, przy zbiegu niesprzyjających warunków atmosferycznych głównie w sezonie zimowym, może powodować okresowe, krótkotrwałe kumulowanie się zanieczyszczonego powietrza.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu południowego klina zieleni miasta Poznania. Dzięki znacznemu udziałowi powierzchni trawiastych i lokalizacji drzew, w tym tych przyulicznych, łatwo ulega przewietrzaniu. Odznacza się również dobrymi warunkami termicznymi i równomiernym nasłonecznieniem. Jednak wyżej opisane położenie w obrębie doliny wpływa też na zwiększenie wilgotności powietrza oraz inwersję temperatur i spływy chłodnego powietrza z terenów wyżej położonych.

2.10. Dziedzictwo kulturowe

Omawiany teren znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej wpisanej do rejestru zabytków pod nr A 239 decyzją z dnia 6.10.1982 r. i podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej. Jest to zespół urbanistyczno-architektoniczny kolebki miasta, najstarszego przedmieścia i najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania z budynkami użyteczności publicznej, sakralnymi, założeniami parkowymi i willowymi, zabytkami architektury przemysłowej i kamienicami.

Na obszarze opracowania znajdują się również obiekty, które winny być objęte ochroną konserwatorską. Należą do nich:

- willa z okresu międzywojennego wg. projektu arch. Adama Ballenstedta przy ul. Droga Dębińska 10,
- budynek główny AWF z lat 1966-1972 wg. projektu arch. Marka Leykama przy ul. Królowej Jadwigi 27/39.

Na powyższym terenie nie ma udokumentowanych stanowisk archeologicznych. W północnej części tego obszaru mogą występować pozostałości XIX-wiecznych fortyfikacji.

Ze względu na położenie terenu w obrębie południowego klina zieleni miasta, obszar opracowania widoczny od strony rzeki Warty, ma znaczący wpływ na całościowy krajobraz kulturowy klina zieleni, a w szczególności na panoramy widokowe w kierunku łęgów dębińskich. Na tworzeniu tego krajobrazu istotny wpływ mają zarówno obiekty powstające w obszarze opracowania, jaki i otaczająca je zieleń z istniejącym szpalerem lipowym wzdłuż ul. Droga Dębińska.

2.11. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. Udział zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich ma zazwyczaj znacznie mniejsze znaczenie w kształtowaniu lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

Sąsiedztwo obszaru objętego granicami projektu mpzp stanowią zarówno tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (przy ul. Dolna Wilda i ul. Królowej Jadwigi), będące źródłem emisji niskiej w przypadku niepodłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej, tereny sportowo-rekreacyjne w zieleni (kompleks pływalni przy ul. Chwiałkowskiego i obiekty różnych klubów na wschód od ul. Droga Dębińska), tereny zieleni (park im. Jana Pawła II i Dziedziniec Miejski), ogrody działkowe, jak i tereny komunikacyjne, które mogą wpływać na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy liniowe źródła zanieczyszczeń, czyli ciągi komunikacyjne generujące intensywny ruch samochodowy (zwłaszcza ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska). W granicach opracowania nie są zlokalizowane zakłady produkcyjne stanowiące punktowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa, generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}). Z kolei ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni.

W granicach obszaru projektu planu funkcjonują trzy drogi generujące znaczny ruch kołowy – ul. Królowej Jadwigi, ul. Droga Dębińska i ul. o. M. Żelazka. Główne natężenie ruchu na ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska, powodowane są specyfiką wynikająca z rangi w systemie komunikacyjnym miasta. Ul. Droga Dębińska jest trasą dojazdu do centrum miasta, łączącą II ramę komunikacyjną z I ramą komunikacyjną. Ul. Królowej Jadwigi stanowi fragment I ramy komunikacyjnej. Drogi te powodują, że ilość emitowanych zanieczyszczeń jest znacznie większa niż w przypadku pozostałych dróg na omawianym terenie, o znacznie mniejszym natężeniu ruchu. Należy jednak podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych (na terenie miasta Poznania) o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Nie należy zatem spodziewać się występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenach przylegających do wymienionych głównych szlaków komunikacyjnych, zlokalizowanych jednocześnie w granicach obszaru opracowania.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach opracowania projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych

w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*⁹. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁰.

Wykonana przez WIOŚ w 2012 r. ocena jakości powietrza atmosferycznego pod kątem ochrony zdrowia, obejmowała określenie stężeń dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu (BaP), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb) i ozonu (O₃).

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2012 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska 2013 r.

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, ocenianych pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2012 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

W przypadku pyłu PM₁₀ w 2012 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzinnych stężeń na wszystkich stacjach pomiarowych w Poznaniu, gdzie prowadzono pomiar pyłu PM₁₀. W roku 2012 na stacji pomiarowej zlokalizowanej przy ul. Polanka zanotowano 69 przekroczeń poziomu dopuszczalnego, przy ul. Dąbrowskiego – 65, a przy ul. Szymanowskiego – 39. Nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężenia średniego rocznego. Średnie stężenie dla roku wahały się od 28,8 do 39,8 µg/m³. Ze względu na występowanie przekroczeń dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu PM₁₀, aglomeracja poznańska zakwalifikowana została do klasy C. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Na stanowiskach pomiarowych pyłu PM₁₀ w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji, w związku z czym można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest emisja niska.

Na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano podwyższone stężenie benzo(a)pirenu przekraczające poziom docelowy, w związku z czym wszystkie strefy województwa, w tym i Poznań, zostały zaliczone do klasy C.

We wszystkich strefach, zakwalifikowanych do klasy C, należy wskazać obszary, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych stężeń danej substancji, a także opracować program naprawczy.

Z uwagi na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Dla pyłu PM₁₀ program naprawczy dla Poznania został opracowany już w latach ubiegłych. Wojewoda Wielkopolski wydał na mocy Rozporządzenia Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. *Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*¹¹, określający m.in. podstawowe kierunki działań, których podjęcie było niezbędne do przywrócenia standardów jakości powietrza w całej strefie. Realizacja wspomnianych zadań nie doprowadziła jednak do wyeliminowania zjawiska występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀ w powietrzu. Z uwagi na powyższe, w 2012 r. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przystąpił do aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja poznańska w zakresie pyłu PM₁₀, który został zatwierdzony uchwałą *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim*¹². We wspomnianym dokumencie przedstawiono szereg działań naprawczych, których realizacja ma doprowadzić do zmniejszenia stężeń pyłu PM₁₀ w granicach miasta do poziomów dopuszczalnych. W kontekście analizowanego projektu mpzp (stanowiącego przedmiot niniejszej prognozy), najbardziej istotne są działania naprawcze, polegające na wprowadzaniu

⁹ art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity z dnia 23 stycznia 2008r.)

¹⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2013

¹¹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.

¹² Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508)

odpowiednich rozwiązań i zapisów, dotyczących m. in. kształtowania zabudowy w sposób zapewniający przewietrzanie miasta oraz ustalenia zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (istotny zważywszy na dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych).

W roku 2012, z uwagi na występowanie w obrębie poszczególnych stref przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął również uchwałę w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim¹³. Program wskazuje na szereg koniecznych do przeprowadzenia działań naprawczych, przy czym z punktu widzenia dokumentów planistycznych najbardziej istotne są działania naprawcze polegające na uwzględnianiu w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami. Działania te obejmują konieczność uwzględniania w nowotworzonych lub aktualizowanych planach wymogów dotyczących zaopatrywania w ciepło nowopowstających budynków z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem przewietrzania miasta.

Podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(a)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(a)pirenu dla zdrowia ludzkiego (duża toksyczność przewlekła), a także roślinności, gleb i wody.

2.12. Klimat akustyczny

Obszar projektu planu „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu położony jest w centralnej części funkcjonalnego śródmieścia Poznania, w obszarze południowego klina zieleni miasta i objęty jest ulicami: Królowej Jadwigi, Droga Dębińska i o. M. Żelazka (wraz z fragmentami tych ulic). Na analizowanym obszarze znajdują się obecnie: tereny otwartych i zadaszonych obiektów sportowych (pływalnia, boiska sportowe, korty itp.), budynki administracyjno-dydaktyczne Akademii Wychowania Fizycznego, teren giełdy kwiatowej, obiekty usługowe, tudzież tereny komunikacyjne i tereny parkingów. Obszar opracowania planu jest otoczony:

- od zachodu – terenem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenami sportowo-rekreacyjnymi (zabudowa wielorodzinna przy ul. Maratońskiej, stary stadion piłkarski im. E. Szyca, lodowisko i kompleks obiektów pływalni przy ul. Chwiałkowskiego),
- od południa – terenem zieleni (park im. Jana Pawła II),
- od wschodu – terenami zieleni (Dziedziniec Miejski i tor łuczniczy, ogród jordanowski), zabudową mieszkaniową wielorodzinną przy ul. Droga Dębińska, terenem infrastruktury (stacja transformatorowa) oraz stacją paliw (na skrzyżowaniu ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska),
- od północy – terenem zawartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy północnej pierzei ul. Królowej Jadwigi.

W związku z aktualnym zagospodarowaniem obszaru projektu planu należy stwierdzić, że nie występują tam tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, w rozumieniu przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁴ oraz rozporządzenia *zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹⁵ – które podlegałyby ochronie przed hałasem w środowisku zewnętrznym.

Niemniej, na podstawie dostępnych informacji o środowisku w dziedzinie akustyki – z 2012 r., określono aktualne warunki akustyczne w środowisku, na terenach objętych granicami analizowanego projektu planu. Określono zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego – w rejonie ul. Królowej Jadwigi, ul. Droga Dębińska i ul. o. M. Żelazka, a także hałasu tramwajowego – w rejonie ul. Królowej Jadwigi. Z informacji uzyskanych z *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*¹⁶ wynika, że na obszar projektu planu oddziałuje hałas komunikacyjny samochodowy i tramwajowy, co ilustrują odpowiednio

¹³ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 509)

¹⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 – tekst jednolity, ze zmianami)

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109)

¹⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

– załącznik nr 4 (hałas samochodowy) oraz załącznik nr 5 (hałas tramwajowy), odpowiednio dla pory dzienneo-wieczorno-nocnej, L_{DWN} , oraz dla pory nocnej, L_N .

Obszar projektu planu „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego z ul. Królowej Jadwigi oraz ul. Droga Dębińska, w strefach o następujących szerokościach, w porze dzienneo-wieczorno-nocnej, od osi tych ulic – dla poziomu np. $L_{DWN} = 70$ dB: do ok. 20-30 m, a dla poziomu np. $L_{DWN} = 65$ dB: do ok. 50-60 m. Na granicach terenów komunikacji tych ulic, w terenie niezabudowanym, poziom hałasu samochodowego kształtuje się – w porze dzienneo-wieczorno-nocnej – na poziomie wartości: ok. $L_{DWN} = 73$ dB – dla ul. Królowej Jadwigi oraz ok. $L_{DWN} = 70-72$ dB – dla ul. Droga Dębińska. Po elewacji frontowej budynku administracyjno-dydaktycznego Akademii Wychowania Fizycznego – od strony ul. Królowej Jadwigi – biegnie izolacja o wartości $L_{DWN} = 70$ dB, a od strony ul. Droga Dębińska – po elewacji bocznej, wschodniej – izolacja o wartości $L_{DWN} = 65$ dB. Z kolei, oddziaływanie ul. o. M. Żelazka mieści się w granicach terenu komunikacji – na poziomie do ok. $L_{DWN} = 67$ dB, po stronie analizowanego projektu planu.

W przypadku pory nocnej, na granicach terenów komunikacji, poziom hałasu samochodowego kształtuje się na poziomie wartości: $L_N = 64$ dB – dla ul. Królowej Jadwigi, ok. $L_N = 60-62$ dB – dla ul. Droga Dębińska oraz $L_N = 57$ dB (po stronie planu) – dla ul. o. M. Żelazka.

Hałas tramwajowy w zasadzie nie wpływa na sytuację akustyczną w obszarze projektu planu – wzdłuż ul. Królowej Jadwigi, która kształtowana jest w tym rejonie głównie przez hałas samochodowy. Na podstawie *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*¹⁷, na granicy terenu komunikacji ul. Królowej Jadwigi – hałasu tramwajowy kształtuje się na poziomie wartości $L_{DWN} = 58$ dB, w porze dzienneo-wieczorno-nocnej, oraz $L_N = 50$ dB, w porze nocnej. Występujące poziomy hałas tramwajowy są o przeszło 10 dB niższe niż poziomy hałas samochodowy. Oznacza to, że warunki akustyczne w środowisku kształtuje głównie hałas samochodowy, a hałas emitowany przez przejeżdżające tramwaje nie wpływa na warunki akustyczne w środowisku w rejonie ul. Królowej Jadwigi, ale nie jest niesłyszalny.

Wewnątrz obszaru projektu planu nie występują obecnie zidentyfikowane źródła zagrożeń akustycznych komunikacyjnych – innych niż omówione wyżej oddziaływanie ulic, związane np. z przejazdami samochodów osobowych mieszkańców oraz działalnością usługową, jak również nie są zlokalizowane obiekty i działalność – będące źródłem hałasu w środowisku zewnętrznym, chociaż zakłócenia takie mogą występować. Nie ma jednak informacji o ich uciążliwym oddziaływaniu.

Hałas kolejowy, a także hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny – na podstawie *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*¹⁸ – nie obejmują granic obszaru planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w stanie istniejącym warunki akustyczne w środowisku, w analizowanym obszarze projektu planu są korzystne – wewnątrz tego terenu. Rejony obrzeży planu, sąsiadujące z ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska, znajdują się przede wszystkim pod wpływem oddziaływania hałasu samochodowego. Hałas tramwajowy nie pogarsza znacząco warunków akustycznym w sąsiedztwie ul. Królowej Jadwigi. Obszar projektu planu nie jest skażony hałasem kolejowym, ani hałasem lotniczym.

2.13. Jakość wód

Na obszarze projektu planu nie występują wody powierzchniowe, w związku z powyższym nie przedstawia się informacji w tym zakresie.

Ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest dla jednolitych części wód podziemnych JCWPd. Miasto Poznań położone jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 62, a badaniem ich jakości zajmuje się Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) w Warszawie.

W roku 2012 ocena jakości wód podziemnych została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Badania przeprowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego i objęto nimi 73 punkty pomiarowe. Żaden z punktów pomiarowych nie był położony w granicy miasta Poznania. Zakres badań obejmował wskaźniki ogólne takie jak: odczyn, temperatura, przewodność

¹⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

¹⁸ jw.

elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny oraz wskaźniki nieorganiczne: amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, bar, beryl, chlorki, chrom, cyjanki, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, magnez, molibden, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, tytan, wapń, wodorowęglany, fenole, żelazo.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego (16 punktów). W punktach tych stwierdzono występowanie wód podziemnych o zróżnicowanej jakości. Wody dobrej jakości odnotowano w miejscowości Głębocezek, gm. Murowana Goślina (nr 2566). Zadowalającą jakość wód stwierdzono w obrębie punktów zlokalizowanych w miejscowości Czachurki, gm. Pobiedziska (nr 1, 2, 3), Borówiec (nr 5, 6), Biskupice (nr 1258), Kalwy, gm. Buk (nr 1278), Buk (nr 1279), Pobiedziska (nr 1280), Czerlejko, gm. Kostrzyn (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Mosina (nr 2615). Wody o niezadowalającej i złej jakości stwierdzono w punktach pomiarowych zlokalizowanych w Borówcu (odpowiednio nr 4 i 1224)¹⁹.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Niniejsza prognoza dotyczy obszaru zainwestowanego, położonego w południowym klinie zieleni miasta, w sąsiedztwie intensywnej zabudowy śródmiejskiej. W związku z tym, mamy do czynienia ze środowiskiem znacznie przeobrażonym, charakteryzującym się zmianami różnych jego komponentów. Najistotniejsze przekształcenia dotyczą powierzchni ziemi, w tym gleby, rzeźby terenu, szaty roślinnej, a także różnorodności biologicznej. Tym samym określenie jego aktualnego stanu, a tym bardziej skutków wpływu ustaleń mpzp na to środowisko, wymaga odmiennego podejścia i analizy różnego rodzaju uwarunkowań, które mają wpływ na dotychczasową i przyszłą jego jakość. Analizowany obszar jest w znacznym stopniu już zagospodarowany. Funkcjonowanie dużego kompleksu sportowo-rekreacyjnego i pozostałych obiektów usługowych oddziałuje przede wszystkim na obieg wody, mikroklimat, florę i faunę w obrębie obszaru opracowania.

Silna antropopresja na obszarze objętym projektem mpzp powoduje, że nie występują tu cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*²⁰.

Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, np. obszarów ograniczonego użytkowania, obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, obszary zagrożone procesami geodynamicznymi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania obszarów prawnie chronionych z zakresu ochrony przyrody lub ochrony środowiska.

Wyjątek stanowią ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów i zabudowy, wynikające z położenia obszaru projektu planu w strefie ochrony konserwatorskiej oraz występowania w jego granicach obiektów, które winny być objęte ochroną konserwatorską, wskazanych w rozdziale 2.10. prognozy.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1 Cel opracowania projektu planu

Na omawianym terenie nie obowiązuje aktualnie żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

¹⁹ www.poznan.wios.gov.pl

²⁰ Dz. Urz. z 2013 r., poz. 627, ze zmianami

Dla obszaru objętego niniejszą prognozą dawniej obowiązywała uchwała Rady Miasta Poznania Nr XCII/1033/IV/2006 z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Południowego klina zieleni miasta Poznania – obszar A”. Dla tego terenu sporządzona została koncepcja zagospodarowania, która wykazała, że tereny w granicach planu charakteryzują się różnorodnym i specyficznym zagospodarowaniem, co wymagałoby indywidualnego toku prac i podejmowania niezależnych rozwiązań i decyzji. W celu usprawnienia prowadzonej procedury planistycznej Prezydent Miasta Poznania polecił podzielenie obszaru dawniej objętego jednym projektem mpzp „Południowy Klin Zieleni- obszar A” na odrębne części oraz przygotowanie dla nich odrębnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla omawianego terenu podjęto Uchwałę Nr VII/50/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu.

Jak wynika z „Analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu” sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na:

- utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności przedmiotowego obszaru z innymi terenami strukturalnego klina zieleni,
- zapewnienie właściwej ochrony terenów zielonych współtworzących południowy klin zieleni otwartej miasta Poznania,
- podniesienie rangi i znaczenia analizowanego obszaru poprzez jego usytuowanie w granicach klina zieleni,
- jednoznaczne określenie granic terenów o różnym sposobie zagospodarowania i zasad kształtowania ładu przestrzennego,
- określenie zasad zagospodarowania przedmiotowego obszaru oraz wskazanie zasad kształtowania zabudowy dla projektowanych w jego obrębie obiektów,
- określenie docelowego układu powiązań komunikacyjnych,
- stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych w postępowaniach dotyczących pozwoleń na budowę i polityki gospodarki gruntami na obszarze objętym opracowaniem.

4.2 Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Projekt planu obejmuje tereny zabudowy usługowej – usług sportu i rekreacji w klinie zieleni (**1US** i **2US**) oraz tereny komunikacji w klinie zieleni: drogi publiczne, oznaczone symbolami: **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**, **3KD-Z** i drogi wewnętrzne, oznaczone symbolami: **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp**.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na terenie **1US** ustala się lokalizację ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych w strefie wskazanej na rysunku planu. Na obu terenach **US** dopuszcza się lokalizację, towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii na nie więcej niż 49% powierzchni użytkowej budynków i budowli sportowych. Na terenie **1US** dodatkowo dopuszcza się lokalizację funkcji szkolnictwa wyższego. Na obu terenach **US** dopuszcza się lokalizację łączników, urządzeń sportowych i turystycznych, reklam na elewacjach budynków, nieprzesłaniających otworów okiennych, drzwiowych oraz detali architektonicznych, szyldów o powierzchni nie większej niż 1,5 m² na elewacjach budynków lub na ogrodzeniach, tablic informacyjnych, obiektów małej architektury, sieci infrastruktury technicznej (za wyjątkiem wspomnianych wcześniej nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), dojazdów, urządzeń budowlanych, ogrodzeń ażurowych (czyli takich, w których część ażurowa stanowi nie mniej niż 70% całego ogrodzenia) o wysokości nie większej niż 1,8 m, a dla zabezpieczenia boisk sportowych ogrodzeń o wysokości większej niż 1,8 m, miejsc postojowych dla rowerów oraz ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych, których lokalizację ustalono na terenie **1US** w strefie wskazanej na rysunku planu oraz ww. ciągów poza wskazanymi dla nich strefami. Dla obydwu terenów **US** obowiązuje zakaz lokalizacji reklam wolno stojących oraz na ogrodzeniach, tymczasowych obiektów budowlanych, ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Dla terenów **1US** i **2US** w zakresie parametrów i wskaźników dotyczących zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustalono:

- lokalizację budynków zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu liniami zabudowy, z dopuszczeniem ich przekroczenia w przypadku lokalizacji łączników,
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- intensywność zabudowy od 0,1 do 4,50,
- dachy o dowolnej geometrii (z uwzględnieniem zachowania kształtu dachów budynków chronionych planem),
- powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej,
- zachowanie istniejących budynków chronionych planem, bez prawa ich rozbudowy lub nadbudowy,
- zachowanie istniejących obiektów budowlanych, z dopuszczeniem ich przebudowy, remontu oraz odbudowy,
- powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej nie mniejszą niż 1500 m², z wyjątkiem działek pod infrastrukturę techniczną,
- wysokość zabudowy: dla terenu **2US** nie większą niż 16 m, dla terenu **1US** nie większą niż 21 m, z dopuszczeniem przebudowy, remontu oraz odbudowy istniejącej zabudowy,
- w przypadku lokalizacji łącznika – jego wysokość od 3 m do 8 m, a sytuowanie nie niżej niż 4 m od poziomu terenu.

Dla terenów **1US** i **2US** projekt planu dopuszcza lokalizację:

- parkingów naziemnych w zieleni i garaży podziemnych (których budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych),
- przekryć namiotowych lub pneumatycznych służących funkcji sportu i rekreacji, o wysokości nie większej niż 12 m,
- zadaszeń membranowych służących funkcji sportu i rekreacji, o wysokości nie większej niż 20 m,
- masztów oświetleniowych o wysokości nie większej niż 25 m.

Zakazuje się natomiast lokalizacji anten, wentylatorów, klimatyzatorów, na elewacjach budynków.

Projekt planu ustala również dla terenów **US** zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej poprzez:

- ochronę terenu jako fragmentu zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta, objętego wpisem do rejestru zabytków pod numerem A239,
- zachowanie brył, artykulacji elewacji i kształtu dachów budynków chronionych planem, wskazanych na rysunku planu (jest to willa z okresu międzywojennego wg. projektu arch. Adama Ballenstedta przy ul. Droga Dębińska 10 oraz budynek główny AWF z lat 1966-1972 wg. projektu arch. Marka Leykama przy ul. Królowej Jadwigi 27/39).

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej dla terenów **US**, jako istotne z punktu widzenia niniejszej prognozy należy wymienić:

- dostęp działek budowlanych do przyległych dróg publicznych lub do dróg publicznych poprzez drogi wewnętrzne, z uwzględnieniem zakazu lokalizacji nowych zjazdów, z dopuszczeniem przebudowy lub przesunięcia istniejących,
- nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i dla rowerów zgodnie z obowiązującym normatywem parkingowym,
- w przypadku lokalizacji usług uzupełniających, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla pojazdów obsługi i przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami postojowymi wymienionymi powyżej,
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- zachowanie istniejącego kolektora ogólnospławnego, kolektora deszczowego i burzowego oraz istniejącej magistrali ciepłej, wskazanych na rysunku planu,
- lokalizację projektowanego kolektora ogólnospławnego, wskazanego na rysunku planu,
- zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej,

elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej oraz monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego,

- dopuszczenie zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu,
- dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego dla terenów dróg, oznaczonych symbolami: **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z, 3KD-Z** ustala się:

- nakaz zachowania w granicach poszczególnych terenów spójnego rozwiązania elementów wyposażenia drogi, takich jak: nawierzchnie, latarnie, mała architektura, tablice informacyjne,
- zakaz lokalizacji: ogrodzeń, za wyjątkiem ogrodzeń związanych z bezpieczeństwem ruchu, reklam, z wyjątkiem reklam umieszczonych w wiatach przystankowych, tymczasowych obiektów budowlanych oraz nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej,
- dopuszczenie lokalizacji drogowych obiektów inżynierskich, wiat przystankowych komunikacji zbiorowej, sieci infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem przytoczonych powyżej zakazów.

Dla terenów dróg w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustalono szerokość dróg w liniach rozgraniczających, wskazanych na rysunku planu. Ustalenia dla dróg dotyczą między innymi lokalizacji jezdni, chodników, ścieżek rowerowych, pieszo-jezdni, przystanków autobusowych, ustanowienia lub braku miejsc postojowych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, projekt planu ustala:

- zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w szczególności jezdni, pieszo-jezdni, chodników, ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych, w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym,
- na terenach **KD-G, 1KD-Z** i **2KD-Z** lokalizację istniejącego i projektowanego kolektora ogólnospławnego i projektowanych magistral wodociągowych, wskazanych na rysunku planu,
- na terenach **KD-G** i **2KD-Z** lokalizację istniejących kolektorów deszczowych lub burzowych, wskazanych na rysunku planu,
- na terenie **KD-G** lokalizację projektowanego kolektora deszczowego wraz z urządzeniami podczyszczającymi ścieki, wskazanego na rysunku planu,
- na terenie **1KD-Z** lokalizację istniejącej magistrali ciepłej, wskazanej na rysunku planu,
- dopuszczenie stosowania dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego, w tym rozwiązań przeciwhałasowych ograniczających hałas samochodowy oraz tramwajowy, z wyjątkiem ekranów akustycznych,
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci: infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, jak również monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Ustalenia dla terenów dróg wewnętrznych, oznaczonych symbolami: **KDW, 1KDWpp** i **2KDWpp** w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego dotyczą między innymi nakazu zachowania w granicach poszczególnych terenów spójnego rozwiązania elementów wyposażenia drogi takich, jak: nawierzchnie, latarnie, mała architektura, tablice informacyjne, zakazu lokalizacji ogrodzeń (z wyjątkiem ogrodzeń związanych z bezpieczeństwem ruchu), reklam, tymczasowych obiektów budowlanych, dopuszczenia lokalizacji sieci infrastruktury technicznej i drogowych obiektów inżynierskich.

Dla terenów dróg w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustalono szerokość dróg w liniach rozgraniczających, wskazanych na rysunku planu. Ustalenia dla dróg dotyczą między innymi określenia lokalizacji miejsc postojowych dla samochodów i rowerów, parametrów elementów pasa drogowego.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, jako istotne z punktu widzenia niniejszej prognozy należy wymienić:

- lokalizację projektowanego kolektora ogólnospławnego na terenach **KDW** i **2KDWpp** wskazanego na rysunku planu,
- dopuszczenie stosowania dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego, w tym elementów uspokojenia ruchu,
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci: infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, jak również monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Przedstawione w projekcie planu ustalenia mają między innymi na celu ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych komponentów. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska, zarówno na terenach **US** oraz terenach komunikacyjnych.

W projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - lokalizację rzędów drzew na terenach dróg: **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z, 3KD-Z** i **1KDWpp**, wskazanych na rysunku planu,
  - ochronę istniejących drzew na terenach **US**, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą lub planowaną zabudową przesadzanie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń w granicach planu,
  - zachowanie istniejących rzędów drzew na terenach dróg, a w przypadku ich kolizji z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
  - uwzględnienie przebiegu tras podziemnych sieci infrastruktury technicznej przy nasadzeniach drzew i krzewów (dla terenów **1US** i **2US**),
  - dopuszczenie nowych nasadzeń w pasie drogowym pod warunkiem, że nie będą one kolidowały z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną (dla terenów dróg publicznych),
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów dróg,
  - wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej działek budowlanych – nie mniejszy niż 40% (**1US** i **2US**);
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi:
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu (dla terenów dróg),
  - powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% powierzchni działki budowlanej (dla terenów **1US** i **2US**),
  - powierzchnię biologicznie czynną działki budowlanej nie mniejszą niż 40% (dla terenów **1US** i **2US**),
  - dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych, których budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych (dla terenów **1US** i **2US**);
- w zakresie ochrony wód:
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z, 3KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławniej,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg **KDW, 1KDWpp** i **2KDWpp** do sieci kanalizacji deszczowej,
  - dopuszczenie lokalizacji na terenach **1US** i **2US** zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławniej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej,
  - dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych, których budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych (dla terenów **1US** i **2US**),
  - zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej,
  - na terenach **US** zachowanie, istniejących kolektorów: ogólnospławnego, deszczowego i burzowego oraz istniejącej magistrali ciepłej, wskazanych na rysunku planu,
  - zachowanie istniejących kolektorów: ogólnospławnego, deszczowego i burzowego na terenie **2KDWpp**, wskazanych na rysunku planu,

- na terenie **US** lokalizację projektowanego kolektora ogólnospławnego, wskazanego na rysunku planu,
  - lokalizację projektowanego kolektora ogólnospławnego na terenach **KDW** i **2KDWpp** wskazanego na rysunku planu,
  - na terenach **KD-G**, **1KD-Z** i **2KD-Z** lokalizację istniejącego i projektowanego kolektora ogólnospławnego i projektowanych magistral wodociągowych, wskazanych na rysunku planu,
  - na terenach **KD-G** i **2KD-Z** lokalizację istniejących kolektorów deszczowych lub burzowych, wskazanych na rysunku planu,
  - na terenie **KD-G** lokalizację projektowanego kolektora deszczowego wraz z urządzeniami podczyszczającymi ścieki, wskazanego na rysunku planu,
  - na terenie **1KD-Z** lokalizację istniejącej magistrali ciepłej, wskazanej na rysunku planu;
  - w zakresie ochrony przed hałasem:
    - zakaz lokalizacji na terenach **1US** i **2US** wentylatorów, klimatyzatorów na elewacjach budynków,
    - dopuszczenie stosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi zasad akustyki budowlanej i architektonicznej,
    - dopuszczenie stosowania dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego, w tym – dla terenów dróg publicznych **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**, **3KD-Z** – rozwiązań przeciwhałasowych ograniczających hałas samochodowy oraz tramwajowy, z wyjątkiem ekranów akustycznych, a dla terenów dróg wewnętrznych **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** – elementów uspokojenia ruchu;
  - w zakresie ochrony powietrza:
    - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
    - zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe – ten ogólny zakaz dotyczy w szczególności dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemów grzewczych,
    - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów komunikacyjnych,
    - ochronę istniejących drzew na terenach **US**, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą lub planowaną zabudową przesadzanie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń w granicach planu,
    - zachowanie istniejących rzędów drzew na terenach komunikacyjnych, a w przypadku ich kolizji z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń
- oraz
- dotyczący wszystkich komponentów środowiska zakaz lokalizacji na terenach **1US** i **2US** przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu.

4.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Zgodnie z art. 15 tej ustawy „... prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną, zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ...”. W myśl art. 20 ust. 1 ww. ustawy plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” uchwalonym w 2008 r.²¹, analizowany obszar należy do strefy **ZS** – Południowy klin zieleni otwartej,

²¹ Uchwała Nr XXXI/299/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2008 r.

podstrefy **ZS1** – Rejon Stadionu Warty. Stanowi ona łącznik między terenami otwartymi doliny Warty, a intensywną zabudową centrum miasta.

W granicach obszaru projektu planu znajdują się tereny sportu i rekreacji – obiekty sportowe otwarte (niekubaturowe) i kubaturowe w zieleni, z możliwością rozszerzenia funkcji (funkcji towarzyszących, takich jak hotelowo-gastronomiczne, wielobranżowego handlu – lokalizowanych w powiązaniu z zabudową sportowo-rekreacyjną), położone w obszarze klinowo-pierścieniowego systemu zieleni (**US3***) oraz tereny komunikacyjne:

- **KG.01.02 + kt.22.8** – I rama na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do al. Niepodległości,
- **kZ.127.1** – ul. Droga Dębińska na odcinku od ul. Królowej Jadwigi do ul. o. M. Żelazka,
- **kZ.128** – ul. o. M. Żelazka na odcinku od ul. Droga Dębińska do ul. Dolna Wilda.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy na terenie **US3*** miejsca lokalizacji kubaturowych obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz ich wysokość należy podporządkować zasadom ochrony historycznych panoram miasta oraz ładu przestrzennego.

„Studium...” wskazuje także na przekształcenia przestrzenne, dotyczące terenów o funkcji sportowo-rekreacyjnej, zmierzające do modernizacji i uzupełnienia istniejącej infrastruktury, zabudowy i urządzeń służących realizacji funkcji sportu i rekreacji oraz do stworzenia czytelnego układu przestrzennego wewnątrz terenu objętego funkcją sportowo-rekreacyjną.

Zapisy w „Studium...” w kwestii kierunków ochrony zasobów geologicznych, ukształtowania terenu, wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza atmosferycznego i odnoszące się bezpośrednio do omawianego obszaru, wskazują, że:

- należy dążyć do poprawy jakości wód podziemnych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów ścieków bytowych oraz przemysłowych do wód powierzchniowych i gruntowych,
- wprowadzając zmiany w zagospodarowaniu podstrefy, należy zwrócić uwagę na znajdujące się w sąsiedztwie obszary bezpośredniego (szczególnego) zagrożenia powodzią,
- należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń m.in. przez likwidację lokalnych kotłowni, podłączanie wszystkich obiektów budowlanych do miejskiego – centralnego systemu ciepłowniczego lub zastosowanie proekologicznych mediów grzewczych (w szczególności dotyczy terenów usługowych),
- w celu polepszania przepływu powietrza postuluje się zwiększanie powierzchni terenów zieleni towarzyszącej zabudowie oraz tworzenie pasów zieleni w ciągach komunikacyjnych, uwzględnianie w założeniach urbanistycznych korytarzy przewietrzania miasta.

Uchwalone uchwałą Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, sporządzone w trakcie trwania procedury planistycznej mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu, kontynuuje większość ustaleń poprzedzającego je, wyżej wymienionego „Studium ...” uchwalonego w 2008 r.

W „Studium ...” uchwalonym w 2014 r. dla terenu **US2*** – terenu zabudowy sportu i rekreacji w zieleni – wiodącym kierunkiem przeznaczenia są: obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne oraz boiska sportowe, stadiony w zieleni, hale sportowo-widowiskowe, a uzupełniającym kierunkiem przeznaczenia jest: zieleń i wody powierzchniowe (np.: parki, skwery, jeziora, stawy, oczka wodne, ciek), tereny komunikacji i infrastruktury technicznej, hotele, motele, campingi, usługi ochrony zdrowia, odnowy biologicznej, kultury, gastronomiczne. „Studium ...” uchwalone w 2014 r. precyzuje również 30%-ową maksymalną powierzchnię zabudowy terenu oraz 40%-ową minimalną powierzchnię biologicznie czynną terenu.

Z punktu widzenia niniejszej prognozy najistotniejszymi ustaleniami „Studium...” uchwalonego w 2014 r w zakresie ochrony środowiska są między innymi: działania polegające na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska; działania służące zatrzymaniu jak największej ilości wód opadowych i roztopowych w zlewni oraz służące zwiększaniu retencji gruntowej poprzez tworzenie w miarę możliwości zbiorników retencyjnych dla wód opadowych; działania służące zachowaniu klinów zieleni jako korytarzy przewietrzania miasta, tworzenie pasów zieleni, szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń oraz przeznaczenie terenów odpowiednio do zróżnicowanych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W kontekście powyższych ustaleń w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz zasad ochrony środowiska (kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego, zasady prowadzenia

gospodarki wodno-ściekowej) zapisy analizowanego projektu planu należy uznać za zgodne z zapisami aktualnie obowiązującego – uchwalonego w 2014 r. – „*Studium...*”.

4.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak planu miejscowego obowiązującego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu, wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje administracyjne (decyzje o warunkach zabudowy), które nie zawsze stanowią skuteczne narzędzia umożliwiające kształtowanie ładu przestrzennego. Taka sytuacja utrudnia również prowadzenie polityki przestrzennej z uwzględnieniem istotnych aspektów ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, szczególnie istotne z uwagi na położenie omawianego terenu w klinie zieleni.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu jest szczególnie niekorzystne ze względu na możliwość wystąpienia na przedmiotowym terenie nowych i niekontrolowanych procesów inwestycyjnych. Obszar planu, ze względu na swoją atrakcyjną lokalizację – bliskość centrum miasta i nadwarciańskich terenów zieleni, i związane z tym walory przyrodniczo-krajobrazowe, a także z uwagi na dobrą dostępność komunikacyjną, cieszy się zainteresowaniem inwestorów. Już w chwili obecnej można zaobserwować-zwiększające się natężenie zabudowy mieszkaniowej w terenach bezpośrednio przyległych do granic planu – między Multikinem, a zabudowaniami AWF oraz nowe wille przy ul. Droga Dębińska.

Miejscowy plan dla omawianego terenu jest o tyle istotny, że zachowuje istniejące tereny sportowe i pozwala na ich rozwój. Plan ma na celu ujednoczenie form użytkowania tego terenu bez wprowadzania innych funkcji, oderwanych od usług sporu i rekreacji.

Pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni również ochronę środowiska przyrodniczego. Plan miejscowy, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z ochroną zieleni, gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, ochroną gleb, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem. Odstąpienie od realizacji ustaleń planu miejscowego niesie za sobą również ryzyko wprowadzania na omawiany obszar funkcji generujących dla obszaru planu oraz jego otoczenia zbyt dużo emisji zanieczyszczeń, dla których nie zostaną jednocześnie wprowadzone rozwiązania pozwalające na ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko, tj. stosowanie niskoemisyjnych nośników energii, uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, ochronę akustyczną. Ponadto, w przypadku braku realizacji przyjętych w projekcie planu zapisów, na terenach tych będzie możliwa lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (zapisy planu ograniczają możliwość lokalizacji tego typu przedsięwzięć).

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), wprowadzająca wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie mpzp poprzez ustalenie zachowanie istniejącego kolektora ogólnospławnego i ustalenie lokalizacji projektowanego kolektora ogólnospławnego,
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programów ochrony powietrza²², realizowany w projekcie mpzp poprzez ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (w tym sieci gazowej i ciepłowniczej),
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, niedoznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń ocenianego projektu planu miejscowego, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody i jakość wód, realizowaną w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: na terenach **1US** i **2US** zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, dopuszczenie lokalizacji na terenach **1US** i **2US** zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych, odprowadzanie na tych terenach wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej, a na terenach dróg – odprowadzenie ich do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej (dla **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** – tylko deszczowej) oraz lokalizację istniejącego i projektowanego kolektora ogólnospławnego wskazanego na rysunku planu,

²²uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) oraz uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrześniańskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509)

- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe oraz powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym i zapewnienie dostępu do sieci (w tym sieci gazowej i ciepłowniczej),
- ochronę przed hałasem, realizowaną w projekcie planu poprzez zapisy w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku poprzez zakaz lokalizacji wentylatorów i klimatyzatorów na elewacjach budynków, jak również dopuszczenie stosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi zasad akustyki budowlanej i architektonicznej, a także rozwiązań przeciwhałasowych (z wyjątkiem ekranów akustycznych) – dla terenów dróg **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z, 3KD-Z**, tudzież elementów uspokojenia ruchu dla terenów **KDW, 1KDWpp** i **2KDWpp**,
- różnorodność biologiczną i krajobrazową realizowaną poprzez ochronę istniejących drzew na terenach **US**, zachowanie istniejących rzędów drzew na terenach komunikacyjnych, dopuszczenie nowych nasadzeń w pasie drogowym pod warunkiem, że nie kolidują one z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną, wyznaczenie dla terenów **1US** i **2US** wysokiej powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej minimum 40% powierzchni działki budowlanej oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów komunikacyjnych.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnątrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko (w formie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.²³ w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Omawiany dokument określa cele średniookresowe do 2016 r. oraz wskazuje kierunki działań do wykonania w latach 2009-2012 w odniesieniu do zagadnień związanych z:

- kierunkami działań systemowych,
- ochroną zasobów naturalnych,
- poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

Na szczeblu lokalnym cele ochrony środowiska dla miasta określone zostały w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2009-2012²⁴. Program stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Wyżej wymieniony dokument określa zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2009-2012) oraz definiuje cele średniookresowe dla miasta do roku 2015.

²³ M.P. Nr 34, poz. 501

²⁴ uchwała Nr LIV/729/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r

Dokument wskazuje działania strategiczne, obejmujące cele i kierunki działań realizowanych w Poznaniu w zakresie ochrony środowiska, podzielone na trzy bloki tematyczne, w tym:

- cele i priorytety o charakterze systemowym, obejmującym rozwój społeczno-gospodarczy gminy w powiązaniu z ochroną środowiska,
- cele i priorytety w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody,
- cele i priorytety w zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu mpzp. Są to cele ekologiczne dotyczące:

- poprawy jakości wód powierzchniowych i zapewnienia odtwarzalności zasobów wód podziemnych, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, dopuszczenie lokalizacji na terenach **1US** i **2US** zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych oraz ustalenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej, a na terenach dróg – odprowadzenie ich do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej (dla **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** – tylko deszczowej) oraz lokalizację istniejącego i projektowanego kolektora ogólnospławnego wskazanego na rysunku planu,
- osiągnięcia najwyższej jakości powietrza oraz lokalnego wyeliminowania negatywnego oddziaływania na środowisko, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe oraz powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (w tym sieci gazowej i ciepłowniczej),
- zmniejszenia uciążliwości akustycznych występujących na obszarze miasta do poziomu akceptowalnego pod względem prawnym i społecznym, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zakaz lokalizacji wentylatorów i klimatyzatorów na elewacjach budynków na terenach **1-2US**, jak również dopuszczenie stosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi zasad akustyki budowlanej i architektonicznej, a także rozwiązań przeciwhałasowych (z wyjątkiem ekranów akustycznych) – dla terenów dróg **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**, **3KD-Z**, tudzież elementów uspokojenia ruchu dla terenów **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp**.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża

Realizacja ustaleń projektu planu na terenach **1US** i **2US** może przyczynić się do antropogenicznych przeobrażeń powierzchni ziemi na skutek działań techniczno-inżynierskich, a zasięg tych zmian uwarunkowany będzie skalą inwestycji, zwłaszcza wielkością przewidywanej powierzchni ewentualnych nowych przedsięwzięć oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Omawiany projekt planu dopuszcza na obu terenach **US** lokalizację, towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii na nie więcej niż 49% powierzchni użytkowej budynków i budowli sportowych, łączników, urządzeń sportowych i turystycznych oraz innych elementów, zgodnie z zapisami planu oraz na terenie **1US** dodatkowo dopuszcza się lokalizację funkcji szkolnictwa wyższego.

Wprowadzenie zabudowy będzie wymagało szeroko zakrojonych prac ziemnych z użyciem ciężkiego sprzętu, w tym wykonania głębokich wykopów. Nieuniknioną konsekwencją tego będzie przede wszystkim przemieszczenie znacznych ilości mas ziemnych, zmiany w dotychczasowym ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża, zagęszczenie gruntów, wprowadzenie do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych budynków, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności), jak również zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.

Oddziaływania mogą dotyczyć również zmian w lokalnych warunkach gruntowych w wyniku składowania znacznych ilości materiałów budowlanych, wykorzystywania lokalnych dróg na potrzeby

dojazdu pojazdów. Należy jednak zauważyć, że oddziaływania te będą dotyczyły jedynie etapu realizacji poszczególnych inwestycji, a ich skutki będą w znacznej mierze odwracalne.

Szczegółowe wytyczne, co do zasad ochrony środowiska przy realizacji inwestycji dopuszczonych ustaleniami planu wykraczają jednak poza zakres ustaleń mpzp, a powinny zostać ujęte w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji tych przedsięwzięć.

Na terenach **1US** i **2US**, określonych zapisami planu jako tereny usług sportu i rekreacji, zgodnie z ich przeznaczeniem, należy spodziewać się znacznego udziału terenów boisk i innych powierzchni do uprawiania sportu, wolnych od zabudowy, a wyposażonych jedynie w niezbędne (dopuszczone planem) urządzenia sportowe. Takie przeznaczenie terenu nie będzie wiązało się z ingerencją w głębsze warstwy ziemi, a jedynie z przekształceniami wierzchniej warstwy podłoża (wyrównanie terenu, zabiegi nawadniające nawierzchnie trawiaste boisk, położenie specjalnych nawierzchni sportowych).

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią w pewnym stopniu także na skutek przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (w tym wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej ciepłowniczej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej). Na rysunku planu przedstawiono orientacyjny przebieg projektowanego kolektora deszczowego (równoległe do istniejącego kolektora w ul. Królowej Jadwigi – **KD-G**) oraz projektowanych kolektorów ogólnospławnych lub sanitarnych (równoległe do istniejącego kolektora w ul. Droga Dębińska – **1KD-Z** i **2KD-Z** oraz na terenie **KDW** i **2KDWpp**). W związku z ich planowaną lokalizacją może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów, wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej, może być związane z występowaniem niekorzystnych oddziaływań o trwałym charakterze, gdyż odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Zjawisko to będzie jednak miało charakter lokalny i ograniczy się do terenu, gdzie będzie przebiegać to uzbrojenie.

Ustalenia planu dopuszczają na terenach **1US** i **2US** lokalizację kondygnacji podziemnych, w tym parkingów podziemnych, ale wyłącznie takich, których budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych.

Zapisy planu dopuszczają również lokalizację parkingów naziemnych oraz nakazują na działce budowlanej zapewnienie stanowisk postojowych dla pojazdów osobowych (w ilości zgodnej z obowiązującym normatywem parkingowym). Należy dążyć do tego, aby miejsca postoju pojazdów nie stanowiły jednolitych, wybetonowanych powierzchni, a odznaczały się udziałem powierzchni przepuszczalnej (np. fragmenty żwirowe, płyty ażurowe itp.) i biologicznie czynnej.

Zapis o zagospodarowaniu zieleni wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów dróg jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, albowiem związanie gruntu roślinnością pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne zminimalizowanie wymywania gruntów, jak również sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń przez roślinność i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby. W tym kontekście jako korzystne należy uznać również zapisy planu ustalające dla obydwu terenów **US** zachowanie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 40% powierzchni działki budowlanej i zabudowania nie więcej niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Dla terenów dróg **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z** i **3KD-Z** projekt planu ustala zakaz lokalizacji nowych zjazdów, dopuszcza jednak ich przebudowę lub przesunięcie, co może wiązać się z pracami budowlanymi, jednak ograniczonych do niewielkiego terenu w granicach pasa drogowego.

Zapis o zakazie lokalizacji na terenach **1US** i **2US** przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu) jest również korzystny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi.

W kontekście konieczności eliminacji ze środowiska czynników powodujących pogorszenie jego stanu, w tym również pogorszenie jakości środowiska gruntowo-wodnego, będzie istotny sposób prowadzenia gospodarki odpadami na poszczególnych terenach. Lokalizacja nowej zabudowy usługowej spowoduje nieznaczny wzrost ilości odpadów komunalnych w granicach analizowanego obszaru. Odpady powstawać będą zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji budynków. W trakcie budowy będą powstawać odpady związane z prowadzeniem samych prac budowlanych oraz

rozbiórkowych, takie jak: gruz, beton, kamienie, tworzywa sztuczne, metale, kable, itp., a także odpady związane z funkcjonowaniem zaplecza socjalnego na placu budowy (niesegregowane odpady komunalne). W trakcie eksploatacji odpady będą powstawać głównie w związku z użytkowaniem i utrzymaniem budynków usługowych.

Zasady gospodarowania odpadami określają przepisy odrębne, w tym ustawa *o odpadach*²⁵, ustawa *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*²⁶ oraz akty prawa lokalnego, w tym. m.in.: Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. *w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”*²⁷ oraz Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. *w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Poznania*²⁸, stąd w projekcie planu nie ma ustaleń odnoszących się w sposób bezpośredni do tych zagadnień. Nie mniej, ustalenia projektu pozwalają na prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami na poszczególnych terenach. Został zapewniony dostęp działek budowlanych do przyległych dróg publicznych. Parametry kształtowania zabudowy, ustalone w projekcie planu, pozwalają na wyznaczenie na każdej działce budowlanej miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów. Prowadzenie gospodarki odpadowej we właściwy sposób pozwoli na ograniczenie możliwości zanieczyszczenia podłoża gruntowego, w tym również zasobów wód podziemnych, substancjami niebezpiecznymi, przedostającymi się do gruntu na skutek niewłaściwego składowania odpadów.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja inwestycji przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie części terenów znajdujących się na obszarze opracowania, jednakże realizacja zapisów ograniczających skalę zabudowy oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W związku z tym, że na omawianym obszarze nie znajdują się żadne udokumentowane zasoby naturalne, nie analizuje się zagadnienia wpływu realizacja ustaleń planu na zasoby naturalne.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Warunki hydrogeologiczne przedmiotowego obszaru, na skutek wprowadzenia zabudowy i podziemnych elementów infrastruktury technicznej zostały już w przeszłości zaburzone.

Stopień oddziaływania inwestycji dopuszczonych zapisami planu na wody podziemne i powierzchniowe będzie zależny od skali prowadzonych przedsięwzięć.

Prowadzenie prac budowlanych w zakresie lokalizacji nowych usług i urządzeń dopuszczonych ustaleniami planu oraz w zakresie sieci infrastruktury technicznej wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie – wpływa na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Lokalizacja nowych budynków i obiektów oraz realizacja lub przebudowa infrastruktury technicznej, obejmująca między innymi konieczność wykonania wykopów lub umieszczenia w podłożu elementów obniżających przepuszczalność gruntu, przyczyni się do zmian warunków gruntowo-wodnych. Podjęcie tego rodzaju prac może się wiązać z czasowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, a także lokalnym ograniczeniem zdolności infiltracyjnych. Zmiany te będą miały charakter krótkotrwały i ustąpią po zaprzestaniu prowadzenia prac budowlanych. Zwiększenie terenów zabudowanych związane jest nierozdzielnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych, a pojawienie się nowych obiektów przeznaczonych do pobytu ludzi będzie związane z generowaniem ścieków bytowych i komunalnych. Skutkiem uszczelnienia powierzchni ziemi będzie ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, co będzie powodować ograniczenie zasilania wód podziemnych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. parkingi towarzyszące zabudowie). W celu zachowania jak największego arealu

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zmianami

²⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 tekst jednolity

²⁷ Dz. U. Woj. Wlkp. z 2013r. poz. 2793

²⁸ Dz. U. Woj. Wlkp. z 2013r. poz. 3931

powierzchni biologicznie czynnej jako korzystne należy uznać zapisy projektu planu ustalające zachowania powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 40% powierzchni działki budowlanej i zabudowanie nie więcej niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Ustalenia planu dopuszczają lokalizację kondygnacji podziemnych, których budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych (dotyczy terenów **1US** i **2US**).

Projekt mpzp wprowadza ustalenia, których realizacja pozwoli na zminimalizowanie lub zniwelowanie niekorzystnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód podziemnych. Na omawianym obszarze mpzp nie występują tereny niepodłączone do sieci kanalizacji sanitarnej, w związku z czym nie są rozważane żadne tymczasowe rozwiązania gospodarki sanitarnej. Dla terenów **1US** i **2US** dopuszczono lokalizację zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych, ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej. Wprowadzenie ustalenia zagospodarowania wód w granicach działki jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż podstawową zasadą współczesnych metod zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest ich zatrzymanie na terenie (w tym gromadzenie w zbiornikach retencyjnych, w celu użycia do nawadniania terenów zieleni w okresach suszy), spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione, które mają zdolność zatrzymywania znacznych ilości ładunku zanieczyszczeń, takich jak zawiesina, a nawet węglowodory ropopochodne). Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest zatem szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. W tym kontekście za niezwykle korzystny należy uznać zapis projektu mpzp ustalający udział powierzchni biologicznie czynnej minimum 40% powierzchni działki dla terenów **1US** i **2US**.

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej jest rozwiązaniem bardziej korzystnym w przypadku terenów komunikacyjnych. Dotyczy to szczególnie terenów miejskich z drogami o nawierzchni utwardzonej (bitumicznej) bez rowów przydrożnych wyścielonych darnią. Taki sposób odprowadzenia wód minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami spływającymi z powierzchni dróg (węglowodory ropopochodne i zawiesina). Projekt planu ustala odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**, **3KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a z terenów dróg **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** do sieci kanalizacji deszczowej.

Zapis o zakazie lokalizacji na terenach **1US** i **2US** przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu) jest również korzystny z punktu widzenia ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Przez omawiany teren przebiegają obecnie linie podziemnego uzbrojenia, a w celu poprawy warunków odprowadzania wód opadowych i roztopowych planuje się lokalizację nowych kolektorów wskazanych na rysunku planu. Projekt planu ustala dla terenów **1US** i **2US** zachowanie istniejącego kolektora ogólnospławnego, kolektora deszczowego i burzowego (wskazanych na rysunku planu), dla terenów **KD-G**, **1KD-Z** i **2KD-Z** lokalizację istniejącego i projektowanego kolektora ogólnospławnego, magistrali wodociągowych, a dla terenów **KD-G** i **2KD-Z** lokalizację istniejących kolektorów deszczowych lub burzowych. Kolektor deszczowy planowany dla terenu **KD-G** zgodnie z ustaleniami planu zostanie wyposażony w urządzenia podczyszczające ścieki. Jest to rozwiązanie o tyle korzystne, że będzie zatrzymywać zawiesinę z dróg i zapobiegać jej przedostawaniu się do odbiornika.

Realizacja powyższych przedsięwzięć będzie wiązała się z możliwym czasowym niekorzystnym oddziaływaniem na lokalne warunki wodne, obejmującym miejsce realizacji prac budowlanych i ograniczającym się do czasu trwania prac.

Podsumowując ustalenia projektu mpzp w odniesieniu do wód podziemnych, należy stwierdzić, że przewidują one możliwość wprowadzenia nowych inwestycji, których realizacja przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań, jednakże skala przewidzianych zmian oraz docelowa realizacja zapisów regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, pozwoli na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań w możliwy najlepszy sposób.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Na terenach zurbanizowanych różnorodność biologiczna środowiska zapewniana jest przede wszystkim przez zieleń przestrzeni publicznych, takich jak: parki, zieleńce, skwery, zieleń towarzyszącą zabudowie oraz zbiornikom i ciekom wodnym. Zatem zieleń jest kształtowana i rozwijana dzięki świadomej i celowej działalności człowieka. W związku z tym istotne jest takie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej danego terenu, aby zachowane zostały odpowiednie proporcje pomiędzy powierzchniami zabudowanymi, a terenami wolnymi od zabudowy, biologicznie czynnymi – z jednej strony pełniącymi funkcje ekologiczne, z drugiej strony poprawiającymi standard życia mieszkańców.

Zapisy projektu planu gwarantują przede wszystkim zachowanie dotychczasowej struktury funkcjonalno-przestrzennej omawianego obszaru i podporządkowanie jej funkcjom, które uwzględniają położenie omawianego obszaru w obrębie południowego klina zieleni miasta Poznania. Ustalenie w zakresie przeznaczenia na całym obszarze opracowania funkcji usług sportu i rekreacji w klinie zieleni uwzględnia w szczególności potrzebę zachowania i ochrony znacznych powierzchni istniejących terenów zieleni urządzonej i ich powiązania z doliną Warty. Projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnych (nie mniejszy niż 40%) w całkowitej powierzchni działek budowlanych, przy jednoczesnym ograniczeniu powierzchni zabudowy do powierzchni nie większej niż 30% działki. Realizacja tych ustaleń pozwoli na zachowanie odpowiednio dużych powierzchni zagospodarowanych zielenią i zapobiegnie możliwości pozbawienia ich zdolności biologicznych.

Propozycje zawarte w projekcie planu raczej nie przyczynią się do odczuwalnego wzrostu różnorodności biologicznej analizowanego obszaru. Ustalenia pozwolą raczej na stabilizację obecnych warunków siedliskowych i podtrzymanie liczebności populacji zwierząt – dobrze przystosowanych do bytowania w silnie zurbanizowanym środowisku, w tym przede wszystkim odpornych na hałas oraz zanieczyszczenia powietrza, charakterystyczne dla śródmiejskiej części miasta. Zapisy projektu planu ustalają ochronę istniejących drzew (zarówno na terenach **US**, jak i na terenach komunikacyjnych), a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą, parametrami drogi lub planowaną zabudową, przesadzanie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń w granicach planu. Dodatkowo, projekt planu dopuszcza na terenach komunikacyjnych nowe nasadzenia w pasie drogowym, pod warunkiem, że nie kolidują one z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną. Drzewa na analizowanym obszarze należą do najbardziej środowiskotwórczych elementów zieleni i one głównie decydują o bogactwie występującej na terenie opracowania fauny, zwłaszcza ptaków, wśród których wiele podlega ochronie ścisłej. Między innymi poprzez istniejące rzędy drzew zachowana zostanie wzajemna łączność terenów zieleni, tak ważna dla ptactwa, wykorzystującego do swoich celów bytowych przestrzenie w zasięgu rozległych koron starych drzew, ponad utwardzonymi i zabudowanymi powierzchniami ulic.

Zachowanie łączności pomiędzy obszarem projektu planu a korytarzem ekologicznym doliny Warty, co prawda znacznie utrudnione przez ul. Droga Dębińska, może mieć istotny pozytywny wpływ na zachowanie bioróżnorodności i wymianę puli genowej między populacjami flory i fauny na oddalonych od siebie terenach oraz podtrzymanie dobrej kondycji zdrowotnej fauny w zurbanizowanych przestrzeniach Wildy jak i całego miasta. Z pewnością będzie mieć zasadniczy pozytywny wpływ na podtrzymanie bioróżnorodności fauny w samym obszarze opracowania.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu mpzp raczej nie przyczyni się do odczuwalnego wzrostu różnorodności gatunkowej roślin i idącej z nią w parze różnorodności gatunkowej zwierząt, jednak poprzez zachowaną łączność z doliną Warty umożliwi stałą wymianę puli genowej flory i fauny, istotną dla zachowania obecnej bioróżnorodności obszaru.

6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną

Zapisy projektu planu gwarantują przede wszystkim zachowanie dotychczasowej struktury funkcjonalno-przestrzennej omawianego obszaru i podporządkowanie jej funkcjom sportowo-rekreacyjnym.

Ustalenie na całym obszarze opracowania funkcji usług sportu i rekreacji w klinie zieleni uwzględnia w szczególności potrzebę zachowania i ochrony znacznych powierzchni istniejących terenów zieleni urządzonej i ich powiązania z doliną Warty. Ważnym czynnikiem decydującym o wartości zieleni, zwłaszcza w przypadku terenu zieleni urządzonej o regulowanym przez człowieka składzie gatunkowym, jest nie tylko jej powierzchnia, a „kubatura” jaką tworzą drzewa i krzewy. Z tego punktu widzenia ustalona na terenach **US** ochrona istniejących drzew (a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą lub planowaną zabudową, nakaz przesadzania ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń

w granicach planu), a także wskazanie na rysunku planu przebiegu linii zabudowy z dala od zasięgu koron istniejących rzędów drzew (i prawdopodobnego zasięgu systemów korzeniowych tychże drzew), wpłyną pozytywnie na zachowanie już istniejącej, wartościowej zieleni wysokiej.

Na zachowanie dogodnych warunków do wzrostu roślinności na terenach **US** pozytywnie wpłynie również zatrzymywanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich opadu – zgodnie z zapisem, który wraz z ustalonym odprowadzaniem tych wód do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza ich zagospodarowanie w granicach działki budowlanej. Dodać należy, że projekt planu zawiera również zapis o dopuszczeniu lokalizacji zbiorników retencyjnych dla tychże wód, co rozszerza możliwości utrzymania szaty roślinnej terenu w dobrej kondycji – może służyć nawadnianiu terenu w okresach pozbawionych opadów.

Nieznacznym ubytek powierzchni biologicznie czynnych, czy też zaburzenie warunków gruntowo-wodnych na terenach **US** może spowodować ewentualna realizacja nowej zabudowy i dopuszczonych planem: urządzeń sportowych, urządzeń turystycznych, dojść i dojazdów, projektowanych sieci infrastruktury technicznej, kondygnacji podziemnych, lokalizacja nowych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych oraz parkingów naziemnych w zieleni.

W kontekście konieczności kształtowania nowej zieleni, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod zabudowę, a także ograniczania negatywnych oddziaływań związanych z realizacją nowego zainwestowania, szczególnie istotne są zapisy planu ustalające minimalne powierzchnie biologicznie czynne, jakie należy zachować na działkach budowlanych, a więc powierzchnie umożliwiające wegetację roślin. Dla wszystkich terenów ustalono powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej. Realizacja tych ustaleń pozwoli na zachowanie odpowiednio dużych powierzchni zagospodarowanych zielenią i zapobiegnie możliwości pozbawienia ich zdolności biologicznych.

Projekt planu dla terenów komunikacyjnych również wprowadza ustalenia wpływające pozytywnie na kształtowanie zieleni, w szczególności zieleni wysokiej. Ustala zachowanie istniejących rzędów drzew, wskazanych na rysunku planu – wzdłuż ul. Królowej Jadwigi (**KD-G**), ul. Droga Dębińska (**1KD-Z** i **2KD-Z**), ul. o. M. Żelazka (**3KD-Z**) oraz przy parkingu przylegającym do ul. o. M. Żelazka (**1KDWpp**). Projekt ustala też na terenach komunikacyjnych zagospodarowaniem zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu i niezależnie od tego dopuszcza nowe nasadzenia w pasie drogowym, pod warunkiem, że nie kolidują one z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną. Zapisy o zakazie lokalizacji nowych zjazdów, z dopuszczeniem przebudowy lub przesunięcia istniejących zjazdów, na terenach **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z** oraz **3KD-Z** dodatkowo ograniczą straty w istniejącej zieleni do minimum.

Pozytywnie na ochronę terenów objętych opracowaniem, w tym również istniejącej, wartościowej zieleni, wpłyną też działania wynikające z ochrony konserwatorskiej – ochrona obszaru planu jako zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A 239 decyzją z dnia 6.10.1982 r. W kilku miejscach zaniechanie inwestycji z przyczyn konserwatorskich może gwarantować dodatkową ochronę drzew, poprzez pozostawienie nienaruszonej struktury hydrogeologicznej w zasięgu ich brył korzeniowych. Dotyczy to na przykład otoczenia budynków, wskazanych na rysunku planu jako obiekty chronione – willi przy ul. Droga Dębińska 10 oraz budynku głównego AWF przy ul. Królowej Jadwigi 27/39.

Podsumowując, szata roślinna terenu opracowania pozostanie w większości nie zmieniona i może zostać wzbogacona nasadzeniami nowych drzew. Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli na znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji ewentualnych nowych obiektów i może przyczynić się do powstania zieleni na terenach jej pozbawionych lub ukształtowania wartościowszej zieleni w otoczeniu zabudowy usługowej i terenów komunikacyjnych.

6.6. Oddziaływanie na zwierzęta

Realizacja ustaleń projektu planu może spowodować ewentualne przekształcenia środowiska w zasięgu nielicznych działek na terenach **US**. Zasięg tych zmian, w skali planu, nie będzie obejmował dużych powierzchni terenów obecnie porośniętych roślinnością, na których bytują zwierzęta. Ustalenia w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania dla terenów **US** ustalają wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych (nie mniejszy niż 40%), który może zapewnić zachowanie warunków środowiska sprzyjających faunie. Występujące na tych terenach zwierzęta nie wymagają znacznych powierzchni do żerowania lub terytoriów gwarantujących prokreację, dlatego też nie zachodzi obawa naruszenia warunków środowiska w sposób wpływający na eliminację jakiegoś gatunku funkcjonującego w granicach opracowania.

Realizacja poszczególnych inwestycji będzie powodować negatywne oddziaływania o charakterze czasowym. Prowadzenie intensywnych prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu może spowodować wystąpienie ograniczonego przestrzennie niekorzystnego wpływu na organizmy żywe, w tym na zwierzęta. Działania inwestycyjne wiążąc się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu, co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt. Przewiduje się jednak, że niekorzystne oddziaływania ustąpią po zakończeniu prac budowlanych i nie będą wpływać w sposób długofalowy na kształtowanie charakteru lokalnej fauny. Ponadto, tereny potencjalnych nowych inwestycji budowlanych otoczone są terenami z już ukształtowaną, wieloletnią zielenią urządzoną i zielenią otwartą doliny rzeki Warty. Wzajemna bliskość terenów zagospodarowanych zielenią powoduje, że wiele zwierząt na czas budowy przemieści się na pobliskie tereny zieleni, nie objęte inwestycjami.

Przekształcony krajobraz po realizacji planu może stać się miejscem bytowania gatunków zwierząt już obecnych na terenie opracowania oraz w jego otoczeniu, dobrze przystosowanych do życia w środowisku miejskim. Projektowane zmiany zagospodarowania nie powinny wpłynąć w sposób znaczący na skład gatunkowy fauny, raczej minimalnie mogą wpłynąć na liczebność poszczególnych gatunków. Najprawdopodobniej zwiększy się populacja gatunków zwierząt odpornych na zanieczyszczenia i hałas komunikacyjny oraz tych, które preferują rośliny ozdobne.

Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zakazują lokalizacji na terenach komunikacyjnych ogrodzeń, za wyjątkiem ogrodzeń związanych z bezpieczeństwem ruchu oraz na terenach **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z i 3KD-Z** nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej. Podobnie, w tym zakresie, na terenach **US** zakazuje się lokalizacji ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, a także nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej. Wpływa to na zachowanie dogodnych warunków do przemieszczania się wielu zwierząt. Umożliwia drobnym zwierzętom lądowym oraz ptakom dogodniejsze pokonywanie przestrzeni pomiędzy poszczególnymi terenami porośniętymi roślinnością wewnątrz obszaru opracowania oraz, poprzez barierę komunikacyjną jaką jest ul. Droga Dębińska, w kierunku bardziej naturalnych siedlisk w dolinie Warty.

Projekt planu wprowadza ustalenia, które pozwolą na stabilizację warunków środowiskowych istniejącej fauny, zwłaszcza tej bytującej w obrębie zieleni wysokiej. W tym zakresie pozytywnie ocenia się ustalenie na terenach **US** ochrony istniejących drzew (a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą lub planowaną zabudową, przesadzanie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń), a także zachowanie, wskazanych na rysunku projektu planu, istniejących rzędów drzew na terenach komunikacyjnych **KD-G, 1KD-Z, 2KD-Z i 3KD-Z** oraz **1KDWpp**. Realizacja powyższych zapisów pozwala sądzić, że pozostawione drzewa nadal będą miejscami bytowania i żerowania zwierząt. Pozytywnie ocenia się również dopuszczenie nowych nasadzeń w pasach drogowych. Nowe drzewa w dłuższej perspektywie również staną się siedliskami szczególnie istotnymi dla awifauny terenu.

Podsumowując, w granicach opracowania na skutek realizacji planu mogą nastąpić niewielkie zmiany gatunkowe i liczebne populacji zwierząt już bytujących na obszarze opracowania. Realizacja planu sprzyja stabilizacji warunków bytowania i przemieszczania się zwierząt w południowym klinie zieleni miasta Poznania oraz zachowaniu łączności z bardziej naturalnymi siedliskami w dolinie rzeki Warty.

6.7. Oddziaływanie na ludzi

Przeznaczenie terenu **1US** i **2US** pod usługi sportu i rekreacji oraz dopuszczona ustaleniami planu lokalizacja towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii (na nie więcej niż 49% powierzchni użytkowej budynków i budowli sportowych) oraz na terenie **1US** dodatkowo dopuszczona lokalizacja usług szkolnictwa wyższego, wpłynie na wzrost atrakcyjności tego obszaru. Większość terenów nie stanowi wprawdzie przestrzeni ogólnodostępnej, ale dla osób uprawiających sporty rozwój tych terenów z całą pewnością będzie pozytywnym trendem. Prowadzone już w chwili obecnej nowe inwestycje (na terenie **1US**) dotyczą terenów użytkowanych przez Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Te, jak również inne planowane inwestycje, realizowane są w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską – „Budowa budynku dydaktycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu”. Podniosą one poziom i warunki kształcenia studentów tej uczelni. Wspomniane inwestycje prowadzone na terenie AWF wpisują się w

założenia Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030²⁹. Strategia ta zwiera Programy strategiczne, a jeden z nich – *Akademicki i naukowy Poznań* – „poprzez zwiększenie znaczenia miasta, jako ośrodka wiedzy i sportu, ma na celu budowę i wzmocnienie wizerunku Poznania, jako najlepszego miasta do studiowania w Polsce”.

Wszystkie inwestycje dopuszczone ustaleniami planu, dotyczące terenów sportowych i rekreacyjnych, wpłyną bezpośrednio na wzrost atrakcyjności tych terenów, mogą również przyczynić się do zwiększenia aktywności fizycznej wśród mieszkańców miasta. Z uwagi jednak na to, że są to tereny usług komercyjnych, nie będą one dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta.

Na omawianym terenie nie znajdują się, ani też nie są przewidziane ustaleniami planu, obszary o funkcji mieszkaniowej. W związku z tym mogące się pojawić niedogodności wynikające ze wzrostu natężenia hałasu i zanieczyszczenia powietrza (przede wszystkim wzrost ilości pyłu), których źródłem będą prowadzone prace budowlane, dotyczyć będą wyłącznie użytkowników istniejących budynków usługowych (pomieszczenia dydaktyczne AWF, zaplecze techniczne obiektów sportowych). Oddziaływania te będą kumulować się głównie w porze dziennej, a więc właśnie w czasie najintensywniejszego użytkowania wspomnianych obiektów. Będzie to jednak oddziaływanie okresowe, obejmujące wyłącznie czas prowadzenia robót budowlanych.

Odrębną kwestią jest giełda kwiatowa funkcjonująca obecnie w południowej części opracowania. Według projektu planu teren, na którym zlokalizowana jest giełda, przeznaczony jest pod usługi sportu i rekreacji w klinie zieleni, w związku z czym możliwa jest jej likwidacja. Rozwiązanie to może budzić niezadowolenie handlowców.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia i bezpieczeństwa użytkowników terenów sportowych i rekreacyjnych, projekt planu zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony zdrowia na analizowanym terenie. Są to ustalenia dotyczące:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego – realizowane poprzez zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie infrastruktury technicznej (w tym sieci: gazowej, ciepłowniczej i elektroenergetycznej), zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- klimatu akustycznego – realizowane poprzez zakaz lokalizacji wentylatorów, klimatyzatorów na elewacjach budynków, zakaz lokalizacji na terenach **1US** i **2US** przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu), dopuszczenie stosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi zasad akustyki budowlanej i architektonicznej, dopuszczenie stosowania dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego, w tym – dla terenów dróg publicznych **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**, **3KD-Z** – rozwiązań przeciwhałasowych, z wyjątkiem ekranów akustycznych, a dla terenów dróg wewnętrznych **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** – elementów uspokojenia ruchu;
- gospodarki wodno-ściekowej – realizowane poprzez zapewnienie zaopatrzenia terenów w wodę pitną z sieci wodociągowej, założenie rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej – sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jak również odnoszące się do wód opadowych i roztopowych ustalenie na terenach **1US** i **2US** odprowadzania tych wód do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej, a z terenów dróg odprowadzenie ich do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej,
- bezpieczeństwa publicznego – realizowane poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

6.8. Oddziaływanie na krajobraz

Omawiany obszar stanowi obecnie teren sportowo-usługowy. Ustalenia projektu planu zakładają rozwój tych terenów w kierunku sportowo-rekreacyjnym, dopuszczają lokalizację towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii (na nie więcej niż 49% powierzchni użytkowej budynków i budowli sportowych) oraz na terenie **1US** dodatkowo dopuszczają lokalizację usług

²⁹ uchwała Nr LXXII/990/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2010 r.

szkolnictwa wyższego. Ich obecność wprawdzie będzie skutkować zmianą krajobrazu, jednak przy dopasowaniu tych elementów do charakteru otoczenia, wpłyną one korzystnie na estetykę terenu.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na terenach **1-2US** uniemożliwiona zostaje lokalizacja elementów dysharmonizujących krajobraz, takich jak: tymczasowe obiekty budowlane, reklamy wolnostojące, ogrodzenia pełne oraz ogrodzenia z betonowych elementów prefabrykowanych, nowe napowietrzne sieci infrastruktury technicznej. Projekt planu dopuszcza natomiast między innymi lokalizację reklam na elewacjach budynków, nieprzesłaniających otworów okiennych, drzwiowych oraz detali architektonicznych, szyldów o powierzchni nie większej niż 1,5 m² na elewacjach budynków lub na ogrodzeniach, ogrodzeń ażurowych o wysokości nie większej niż 1,8 m i ogrodzeń ażurowych dla zabezpieczenia boisk sportowych o wysokości większej niż 1,8 m.

Biorąc pod uwagę powyższe zapisy, największych zmian w krajobrazie związanych z nową zabudową należy spodziewać się w obrębie terenów **1US** i **2US**. Nie będą to jednak zmiany znaczące i niekorzystne, ponieważ wszystkie założenia projektu planu mają na celu zachowanie dotychczasowego przeznaczenia terenów sportowych i rekreacyjnych, a tym samym i zachowanie dotychczasowego charakteru krajobrazu.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu nie zmienia w zasadniczy sposób istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia terenów objętych jego granicami. Podjęcie prac projektowych wynikało przede wszystkim z konieczności ochrony istniejących terenów sportowych i rekreacyjnych w obszarze południowego klina zieleni miasta Poznania oraz ich racjonalnego rozwoju, z uwzględnieniem terenów zagospodarowanych zielenią. Plan ma na celu ujednoczenie form użytkowania jego obszaru – bez wprowadzania innych funkcji, oderwanych od usług sporu i rekreacji, szczególnie w związku z postępującym – już obserwowanym – wzrostem powierzchni zajmowanych w sąsiedztwie pod budownictwo mieszkaniowe, wielorodzinne.

Projektowane przeznaczenie terenów w obszarze planu to: tereny zabudowy usługowej – usług sportu i rekreacji w klinie zieleni, oznaczone na rysunku planu symbolami **1US** i **2US**, a także tereny komunikacji w klinie zieleni, oznaczone symbolami **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z** i **3KD-Z** – w przypadku dróg publicznych oraz symbolami **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** – w przypadku dróg wewnętrznych.

Na podstawie ustawy *Prawo ochrony środowiska*³⁰ oraz rozporządzenia *zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³¹ – tereny usług sportu i rekreacji **1-2US** nie podlegają ochronie przed hałasem w środowisku zewnętrznym. W związku z powyższym, projekt planu nie ustala dopuszczalnych poziomów dźwięku dla tych terenów.

W pierwszej części niniejszej prognozy, w rozdz. 2.12, przedstawiono aktualne oddziaływanie hałasu komunikacyjnego – przede wszystkim samochodowego – na obszar planu, na podstawie informacji zawartych w nowej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*³², które ilustrują załączniki nr 4 i 5.

Z materiałów tych, jak również z przewidywanych oddziaływań akustycznych pojazdów poruszających się w przyszłości ulicami: Królowej Jadwigi i Droga Dębińska wynika, że projektowane tereny usług sportu i rekreacji w klinie zieleni, oznaczone symbolami **1US** i **2US**, będą znajdowały się pod wpływem oddziaływania hałasu samochodowego – w pasach terenów położonych wzdłuż tych ulic.

Ochronie środowiska przed hałasem komunikacyjnym, przede wszystkim samochodowym, w obszarze planu oraz w sąsiadującej z nim zabudowie mieszkaniowej, wielorodzinnej, w tym kształtowaniu tła akustycznego w środowisku, służyć będą działania mające wpływ na ograniczenie emisji hałasu do środowiska. Działania takie będą wynikały m.in. z realizacji ustaleń planu, sformułowanych w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – dopuszczających stosowanie dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego, w tym – w przypadku dróg publicznych **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z**

³⁰ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 – tekst jednolity, ze zmianami)

³¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109)

³² *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

i **3KD-Z** – rozwiązań przeciwhałasowych, z wyjątkiem ekranów akustycznych (np. cichej nawierzchni jezdni czy ograniczenia prędkości ruchu pojazdów), a w przypadku dróg wewnętrznych – elementów uspokojenia ruchu, które wpłyną na skuteczne ograniczenie niepożądanego hałasu samochodowego.

Ocenia się, że hałas tramwajowy wzdłuż ul. Królowej Jadwigi, podobnie jak obecnie, nie będzie degradował warunków akustycznych w otoczeniu – w sąsiedztwie terenu komunikacji **KD-G**.

Przyjmuje się również, że do zagrożeń akustycznych ocenianych w stanie istniejącym, na podstawie *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*³³, w zasadzie nie dojdą znaczące nowe zagrożenia akustyczne – komunikacyjne, związane z planowanym zagospodarowaniem i użytkowaniem terenów w obszarze planu. Przewiduje się, że skutki akustyczne możliwego zwiększenia natężenia potoków pojazdów, przejeżdżających ul. Królowej Jadwigi oraz ul. Droga Dębińska, a także ul. o. M. Żelazka będą równoważone zastosowanymi rozwiązaniami przeciwhałasowymi, dopuszczonymi ustaleniami projektu planu.

W projekcie planu znalazło się również ustalenie dopuszczające stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Ustalenie to wiąże się m.in. z dopuszczeniem stosowania przegród zewnętrznych w budynkach – o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym przede wszystkim okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej.

Lokalizację zabudowy usługowej, administracyjno-dydaktycznej AWF i innej – wymagającej zapewnienia komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń zamkniętych (na podstawie wymagań polskich norm z dziedziny akustyki budowlanej), na terenach charakteryzujących się wysokim poziomem hałasu w środowisku dopuszczają przepisy rozporządzenia³⁴, które mówią m.in. (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku i zapewnienie wymaganej izolacyjności przegród zewnętrznych.”. Mimo tego, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia nakazującego stosowanie akustyki architektonicznej i budowlanej jest właściwe – ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem wewnątrz pomieszczeń.

Ustalenie to informuje, że w przypadku budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, które znajdują się bądź znajdują w obszarach o wysokim poziomie hałasu komunikacyjnego – głównie samochodowego – wzdłuż ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska, a także poza tymi rejonami, występuje niebezpieczeństwo nie zapewnienia wymaganych standardów akustycznych wewnątrz pomieszczeń zamkniętych. Wszędzie tam, gdzie poziom hałasu przekracza lub będzie przekraczał wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB (niezależnie od charakteru czy rodzaju terenu zabudowy), nie ma gwarancji – jak to było dotąd (przed wejściem w życie rozporządzenia *zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³⁵) – uzyskania wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, wyposażonych w okna o standardowej izolacyjności akustycznej $R_A = 20$ dB, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem (zgodnie z polską normą budowlaną, stosowaną w dziedzinie akustyki budowlanej).

Na podstawie materiałów zawartych w *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*³⁶ przyjmuje się że hałas kolejowy nie będzie oddziaływał w przyszłości na przedmiotowy obszar projektu planu – tak jak obecnie nie ma wpływu na kształtowanie warunków akustycznych w analizowanym obszarze.

Ponadto przyjmuje się, że – podobnie jak obecnie – hałas lotniczy, związany z lotniskiem Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny, określony na podstawie *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*³⁷ – nie obejmie granic obszaru planu.

Przewiduje się również, że wewnątrz obszaru projektu planu nie będą występowały – podobnie jak obecnie – źródła zagrożeń akustycznych, komunikacyjnych i związanych z działalnością usługową (głównie sportową), poza przejazdami samochodów osobowych, oraz że nie będą zlokalizowane obiekty i działalność będąca źródłem hałasu w środowisku zewnętrznym. Służyć temu będzie m.in. zakaz lokalizacji na terenach **1US** i **2US** przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji

³³ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,

³⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, ze zmianami)

³⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109)

³⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,

³⁷ j.w.

celu publicznego z zakresu łączności publicznej (z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu), a także zakaz lokalizacji na terenach **1US** i **2US** wentylatorów, klimatyzatorów na elewacjach budynków.

Niemniej, wpływ na warunki akustyczne w środowisku – w obszarze planu i w jego sąsiedztwie – mogą mieć imprezy sportowe i inne (np. kulturalne), organizowane w obszarze planu na obiektach rekreacyjno-sportowych, które jednak będą miały charakter okresowy.

Podobnie, okresowo będą występowały niekorzystne oddziaływanie akustyczne związane z realizacją ustaleń planu, czyli w okresach prowadzenia prac budowlanych, związane z pracą ciężkich maszyn budowlanych. Po zakończeniu takich prac – uciążliwości te jednak ustąpią.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że docelowo na obszarze projektu planu będą panowały korzystne warunki akustyczne w środowisku, dogodne dla przebywania ludzi. Zapewnią to sformułowane ustalenia akustyczne, które odnoszą się przede wszystkim do stosowania dopuszczonych planem rozwiązań przeciwhałasowych (z wyłączeniem ekranów akustycznych) dla terenów komunikacji ruchu samochodowego, w sąsiedztwie których obecnie występują wysokie poziomy hałasu samochodowego z ul. Królowej Jadwigi i ul. Droga Dębińska. Przewiduje się, że hałas tramwajowy nie będzie degradował warunków akustycznych już na granicy terenu komunikacji ul. Królowej Jadwigi, podobnie jak obecnie. Ponadto, obszar projektu planu nie jest i nie będzie skażony hałasem kolejowym, a także hałasem lotniczym.

6.10. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Proponowane przeznaczenie terenów objętych projektem mpzp pod zabudowę usługową – usług sportu i rekreacji w klinie zieleni (**1US** i **2US**) nie wpłynie znacząco na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego na tym terenie. Zgodnie z przepisami prawa zabudowa usługowa nie może powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów w środowisku w zakresie emisji substancji, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego i wibracji, poza teren, do którego posiada tytuł prawny.

Nie przewiduje się istotnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z systemów grzewczych nowych budynków. Projekt przewiduje powiązanie infrastruktury technicznej na terenach **US** z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, w tym również sieci ciepłowniczej i gazowej. Obszar mpzp objęty jest zarówno siecią ciepłowniczą, jak i gazową, w związku z tym nowe budynki będą mogły być do nich podłączone, co z punktu widzenia ochrony jakości powietrza byłoby rozwiązaniem korzystnym. Dopuszczono również stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, jednocześnie ogólnie zakazując stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Zapisy te wpisują się w zalecenia, wynikające z uchwał: Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim*³⁸ oraz Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim*³⁹.

Na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie respektowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Podobnie jak w stanie istniejącym, główne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza na omawianym obszarze, stanowić będą drogi, wyznaczające granice projektu mpzp, charakteryzujące się dużym natężeniem ruchu – ul. Królowej Jadwigi, ul. Droga Dębińska, ul. o. M. Żelazka. Największy wpływ na jakość powietrza w otoczeniu dróg będzie miała wielkość emisji tlenków azotu (głównie NO i NO₂). Wielkość ich emisji decyduje o rozpiętości obszaru ponadnormatywnego oddziaływania w pobliżu dróg, a stężenie dwutlenku azotu odgrywa zasadniczą rolę w tworzeniu zjawiska smogu fotochemicznego. Ponadto, samochody mogą emitować do powietrza atmosferycznego metale ciężkie, a także zanieczyszczenia pyłowe – drobinki pyłu ze ścierania materiałów hamulcowych i opon. Na podstawie wyników wielu analiz, prowadzonych w związku z oceną zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – wymaganą w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji drogowych – należy przypuszczać, że emisja zanieczyszczeń nie będzie przekraczała

³⁸ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508 z dnia 15.01.2013 r.

³⁹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509 z dnia 15.01.2013 r.

obowiązujących wartości odniesienia już na powierzchni pasów jezdni lub przy granicy pasa drogowego (wyznaczonego w projekcie planu liniami rozgraniczającymi).

Rozwój zabudowy usług sportu i rekreacji w granicach opracowania niewątpliwie spowoduje wzrost natężenia ruchu pojazdów w rejonie nowych inwestycji. Nie przewiduje się jednak, aby zjawisko to było na tyle znaczące aby spowodowało powstanie przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Na ograniczenie ryzyka wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń niewątpliwie będzie wpływał fakt, iż w ostatnich latach notuje się zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO⁴⁰ oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów niespełniających tych norm. Dodatkowo należy podkreślić, że ww. trasy komunikacyjne obsadzone są rzędami drzew, co jest czynnikiem korzystnie wpływającym na jakość powietrza atmosferycznego w rejonie dróg. Roślinność absorbuje bowiem znaczną część ładunku zanieczyszczeń i ograniczenia zasięg przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych, jak również sprzyja przewietrzaniu terenów. W tym kontekście za bardzo korzystne należy uznać wszystkie zapisy projektu planu odnoszące się do ochrony i kształtowania zieleni wysokiej w granicach opracowania mpzp, w tym m.in. ustalenie ochrony istniejących drzew na terenach **US** oraz zachowanie istniejących rzędów drzew na terenach komunikacyjnych, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą, planowaną zabudową lub parametrami dróg przesadzanie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń w granicach planu, dopuszczenie nowych nasadzeń w pasie drogowym, pod warunkiem, że nie kolidują one z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną. W związku z powyższym, na etapie sporządzania planu miejscowego nie wskazuje się na konieczność wprowadzenia dodatkowych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie tras komunikacyjnych na jakość powietrza atmosferycznego.

Niewielki, czasowy wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza może wystąpić na etapie prowadzenia prac budowlanych, umożliwiających realizację ustaleń planu. Wzrost stężeń zanieczyszczeń gazowych, związanych z pracą silników maszyn budowlanych oraz zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku przemieszczania mas ziemnych oraz stosowania różnego rodzaju materiałów budowlanych, będzie miał charakter punktowy i krótkotrwały, i ustąpi całkowicie po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.

Podsumowując ustalenia projektu mpzp w odniesieniu do jakości powietrza atmosferycznego, należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięć dopuszczonych zapisami planu może przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powietrze jedynie w niewielkiej skali. Zapisy w zakresie ochrony powietrza, są wystarczające do ochrony jego jakości i pozwolą na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań.

6.11. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Projekt planu uwzględnia konieczność ochrony obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków miasta Poznania. W tym zakresie zapisy mpzp ustalają ochronę terenów **1US** i **2US** jako fragmentu zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta, objętego wpisem do rejestru zabytków pod numerem A 239.

Ponadto, projekt planu, zgodnie z wnioskiem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, obejmuje ochroną dwa budynki zlokalizowane w granicach planu. Są to: willa z okresu międzywojennego wg. projektu arch. Adama Ballenstedta przy ul. Droga Dębińska 10 oraz budynek główny AWF z lat 1966-1972 wg. projektu arch. Marka Leykama przy ul. Królowej Jadwigi 27/39. Dla budynków tych ustalono zachowanie brył, artykulacji elewacji i kształtu dachów. Ponadto, jak wynika z pisma Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, istotna dla omawianego obszaru jest ochrona całościowego krajobrazu kulturowego południowego klina zieleni, utrzymanie jego sportowo-rekreacyjnego charakteru, ochrona istniejącego szpaleru lipowego wzdłuż ul. Droga Dębińska. W tym zakresie istotne są zapisy projektu planu ustalające zachowanie istniejących obiektów budowlanych, z dopuszczeniem ich przebudowy, remontu oraz odbudowy, a także zapisy dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Projekt planu dla terenów **1US** i **2US** mpzp wprowadza zakaz lokalizacji reklam wolno stojących i tymczasowych obiektów budowlanych, a dopuszcza lokalizację reklam na elewacjach budynków, nieprzesłaniających otworów okiennych, drzwiowych oraz detali architektonicznych, szyldów o powierzchni nie większej niż 1,5 m² na elewacjach budynków lub na ogrodzeniach. Z kolei dla terenów dróg **KD-G**, **1KD-Z**, **2KD-Z** i **3KD-Z** zakazuje się lokalizacji reklam

⁴⁰ norma emisji EURO I (91/441/EC), EURO II (94/12/EC, 96/69/EC), EURO III i EURO IV (wprowadzona Dyrektywą 98/69/EC) oraz EURO V (2007/715/EC)

(za wyjątkiem reklam umieszczonych w wiatach przystankowych), tymczasowych obiektów budowlanych oraz stosowania ekranów akustycznych. Dla terenów dróg **KDW**, **1KDWpp** i **2KDWpp** zakazuje się lokalizacji reklam i tymczasowych obiektów budowlanych.

Projekt planu ustalił ochronę drzew w ul. Droga Dębińska, a funkcja ustalona na terenach **US** pozwalają na zachowanie sportowo-rekreacyjnego charakteru omawianego obszaru, który decyduje o jego dużej wartości historycznej.

6.12. Oddziaływanie na klimat lokalny

Ustalenia zawarte w omawianym projekcie mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu nie powinny powodować istotnych oddziaływań, wpływających w sposób niekorzystny na kształtowanie lokalnego klimatu.

Analizowany projekt planu ustala przeznaczenie terenów **1US** i **2US** pod usługi sportu i rekreacji w klinie zieleni, dopuszcza lokalizację towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii oraz na terenie **1US** dodatkowo dopuszcza lokalizację usług szkolnictwa wyższego, co nie będzie stanowiło istotnych zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów. Projekt planu ustala dla tych terenów lokalizację ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych (wskazanych na rysunku planu), dopuszcza również lokalizację urządzeń sportowych i rekreacyjnych. Jednocześnie dla tych terenów projekt mpzp wprowadza ustalenia w odniesieniu do kształtowania i ochrony zieleni, co w sposób pośredni będzie miało korzystny wpływ na kształtowanie klimatu lokalnego. Są to zapisy mówiące o ochronie istniejących drzew na terenach **US**, zachowaniu rzędów drzew wskazanych na rysunku planu na terenach komunikacyjnych (a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą, planowaną zabudową lub parametrami drogi przesadzaniu ich lub wprowadzeniu nowych nasadzeń w granicach planu), powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszej niż 40% (przy jednoczesnym ustaleniu powierzchni zabudowy wynoszącej nie więcej niż 30% powierzchni działki budowlanej) oraz zagospodarowaniu zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów komunikacyjnych. Dla terenów dróg projekt planu wprowadza dodatkowo dopuszczenie nowych nasadzeń w pasie drogowym, pod warunkiem, że nie kolidują one z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną.

Duży udział zieleni, szczególnie w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych, wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Jako istotny zapis projektu planu, wpływający na kształtowanie lokalnego klimatu, należy również wskazać wprowadzenie ogólnego zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe – zakaz istotny zważywszy na dopuszczenie stosowania indywidualnych systemach grzewczych. Wpłyne to w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się nowych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym na niekorzystne kształtowanie lokalnego klimatu.

Z uwagi na powyższe, prognozuje się, że realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu nie spowoduje znaczących zmian klimatu lokalnego. Należy podkreślić, że realizacja ustaleń dotyczących zieleni i sposobu ogrzewania budynków przyczyni się do ograniczenia negatywnych oddziaływań, wynikających z realizacji nowego zainwestowania.

6.13. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja ustaleń planu ustalających na terenach **1US** i **2US** lokalizację nowej zabudowy usług sportu i rekreacji, a także jako uzupełnienie funkcji podstawowej, usług: hotelarstwa, usług ochrony zdrowia, konferencyjnych, biurowych, handlu, gastronomii, na terenie **1US** dodatkowo usług szkolnictwa wyższego oraz na obu terenach urządzeń sportowych i turystycznych, będzie skutkować wzrostem ilości dóbr materialnych na omawianym obszarze.

W stosunku do istniejących dóbr materialnych ustalenia planu nie dają podstaw do rozważań jakichkolwiek negatywnych oddziaływań.

6.14. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

W granicach projektu planu nie występują prawne formy ochrony przyrody, wyznaczone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*⁴¹, w tym również obszary Natura 2000, ustanowione w krajach Wspólnoty Europejskiej na podstawie dyrektyw unijnych – Dyrektywy Ptasiej⁴² oraz Dyrektywy Siedliskowej⁴³.

Ze względu na charakter zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania terenów oraz stosunkowo dużą odległość od obszarów objętych ochroną prawną (najbliżej omawianych terenów położony jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, utworzony w celu ochrony zimowisk nietoperzy), realizacja ustaleń planu „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu nie wpłynie negatywnie na zachowanie cennych przyrodniczo walorów obszarów prawnie chronionych, w tym obszaru Cytadeli oraz innych fortów, stanowiących fragmenty obszaru PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”. Zaplanowane inwestycje nie spowodują powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk nietoperzy oraz mogących pogorszyć środowisko tych terenów jako całości.

6.15. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne pochodzi zarówno ze źródeł naturalnych, tj. naturalne pola magnetyczne ziemskie oraz ze źródeł sztucznych – elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia (110 kV i więcej), stacje radiowe i telewizyjne, GPZ i stacje transformatorowe, stacje bazowe telefonii komórkowej i inne.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych*⁴⁴ na terenach przeznaczonych na cele zabudowy usługowej nie obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej.

Na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz przeprowadzonej analizie wyników monitoringu pól elektromagnetycznych (realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2012 roku w kilkudziesięciu punktach pomiarowych na terenie województwa wielkopolskiego, w tym trzech punktach na terenie miasta Poznania⁴⁵), wnioskuje się, że eksploatacja instalacji telekomunikacyjnej nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, zdefiniowanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*⁴⁶. W związku z tym, nie należy spodziewać się zwiększonego negatywnego oddziaływania spowodowanego przez pola elektromagnetyczne.

W odniesieniu do innych źródeł promieniowania elektromagnetycznego, ustalenia planu dopuszczają dla terenów **1US** i **2US** zachowanie lub przebudowę istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu.

6.16. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.⁴⁷.

7. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

⁴¹ Dz. Urz. z 2013 r., poz. 627

⁴² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. *w sprawie ochrony dzikiego ptactwa*

⁴³ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*

⁴⁴ Dz. U. Nr 106, poz. 675

⁴⁵ Sprawozdanie z pomiarów monitoringowych PEM prowadzonych w roku 2012 – opracowanie sporządzone przez Stefana Klimaszewskiego – głównego specjalistę WIOŚ Poznań

⁴⁶ Dz. U. Nr 192, poz. 1883

⁴⁷ Dz. U. 1999 Nr 96, poz. 1110

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁴⁸ przez zobligowane do tego instytucje. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko – dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent miasta Poznania, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*⁴⁹ oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*⁵⁰.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów, a także zachowania określonych parametrów zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację – realizowany na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej – zgodnie z częstotliwością sporządzania mapy akustycznej dla miasta,
- sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami,
- przestrzegania zakazu stosowania w nowych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- respektowania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (z uwzględnieniem dopuszczenia zachowania lub przebudowy istniejących wolno stojących stacji transformatorowych na stacje małogabarytowe lub wbudowane w budynek o innym przeznaczeniu).

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie wskazują na możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów i nie są jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia planu. Z uwagi na powyższe, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania. Nie mniej jednak, należy zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu mpzp, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, drogowych, infrastrukturalnych).

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Ustalenia projektu planu uwzględniają kierunki zagospodarowania przestrzennego określone dla przedmiotowego obszaru w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, zwłaszcza w zakresie zachowania i ochrony terenów współtworzących pierścieniowo-klinowy system zieleni miasta oraz utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania terenów o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Zgodnie z zapisami „*Studium...*” z 2014 r. – będących kontynuacją zapisów „*Studium...*” z 2008 r. – projekt planu utrzymuje obecną strukturę funkcjonalną analizowanego obszaru, umożliwiając jedynie dalszy rozwój funkcji sportowych i rekreacyjnych oraz wzbogacenie tych terenów o nowe elementy zagospodarowania, przy zapewnieniu ochrony dla najbardziej cennych komponentów środowiska, czyli zieleni wysokiej. Projekt uwzględnia jednocześnie wydane decyzje o pozwoleniu na budowę. Nie proponuje się zatem rozwiązań alternatywnych do tych zaproponowanych w projekcie mpzp.

⁴⁸ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska

⁴⁹ zgodnie z art. 88, art. 109 ust.1, art. 117 ust. 1, art. 123 ustawy (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami)

⁵⁰ zgodnie z art. 155a ustawy (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zmianami)

9. WNIOSKI

Jak wykazano w prognozie, realizacja ustaleń mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym.

Realizacja inwestycji budowlanych, a zwłaszcza kondygnacji podziemnych, niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe (m.in. niwelacje terenów, wykopy, odwodnienia terenów, zagęszczenie podłoża, uszczelnienie podłoża). Skala zjawiska nie powinna być jednak znacząca ze względu na ustalenia planu, które pozwolą na ograniczenie negatywnych skutków prowadzenia prac budowlanych, w tym m.in. ustalenie wymogu zachowania znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnych w obrębie działek budowlanych, czy też dopuszczenie realizacji kondygnacji podziemnych tylko pod warunkiem, że ich budowa nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych. Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża mogą wystąpić na skutek realizacji niekubaturowych obiektów sportowo-rekreacyjnych, wystąpią także w wyniku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (w tym wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej ciepłowniczej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej).

Działania inwestycyjne mogą negatywnie wpłynąć również na stan wód podziemnych. Jednak realizacja ustaleń regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz zasady prowadzenia na nich gospodarki wodno-ściekowej, pozwoli na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

Na etapie prowadzenia prac budowlanych może wystąpić niewielki, czasowy wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednakże zapisy w zakresie ochrony środowiska są wystarczające dla ochrony powietrza i pozwolą na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań. Długofalowo, realizacja ustaleń planu, dotyczących sposobu ogrzewania budynków, a także ochrony i kształtowania zieleni może mieć pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego.

Podobnie, może być odczuwalne niekorzystne oddziaływanie akustyczne w okresach realizacji inwestycji budowlanych – dopuszczonych na terenie planu, związane z pracą ciężkich maszyn budowlanych. Po zakończeniu takich prac uciążliwości te ustąpią. Wpływ na warunki akustyczne w środowisku – w obszarze planu i w jego sąsiedztwie – mogą mieć imprezy sportowe i inne (np. kulturalne), organizowane w obszarze planu na obiektach rekreacyjno-sportowych, które będą miały charakter okresowy.

Szata roślinna terenu opracowania pozostanie w większości przypadków nie zmieniona. Pozytywnie ocenia się zapisy projektu planu, które zapewniają ochronę istniejącej zieleni, zwłaszcza zieleni wysokiej, a także ustalają wymóg wprowadzania nowych nasadzeń. Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli na znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji nowych obiektów budowlanych i może przyczynić się do powstania zieleni na terenach jej pozbawionych lub ukształtowania wartościowszej zieleni w otoczeniu zabudowy usługowej i terenów komunikacyjnych.

W granicach opracowania w trakcie realizacji planu mogą nastąpić niewielkie zmiany gatunkowe i liczebne populacji zwierząt już tam bytujących. Realizacja planu sprzyja stabilizacji warunków bytowania i przemieszczania się zwierząt w południowym klinie zieleni miasta Poznania oraz zachowaniu łączności z bardziej naturalnymi ich siedliskami w dolinie rzeki Warty.

Realizacja ustaleń mpzp raczej nie przyczyni się do znaczącego wzrostu różnorodności gatunkowej roślin i idącej z nią w parze różnorodności gatunkowej zwierząt, jednak poprzez zachowaną łączność w ramach południowego klina zieleni miasta Poznania, umożliwi stałą wymianę puli genowej flory i fauny, istotną dla zachowania obecnej bioróżnorodności.

Wszystkie inwestycje dopuszczone ustaleniami planu, dotyczące terenów sportowych i rekreacyjnych, wpłyną bezpośrednio na wzrost atrakcyjności tych terenów, mogą również przyczynić się do zwiększenia aktywności fizycznej wśród mieszkańców miasta. W celu zapewnienia wyższej jakości życia i bezpieczeństwa użytkowników terenów sportowych i rekreacyjnych, projekt planu zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony zdrowia na analizowanym terenie.

Zrealizowane inwestycje przyczynią się do wzrostu ilości dóbr materialnych na obszarze planu, a także wzrostu wartości już istniejącego zainwestowania. W związku z możliwą nową zabudową w obrębie terenów **US** można spodziewać się zmian w krajobrazie terenów. Ponieważ wszystkie założenia projektu planu mają na celu zachowanie dotychczasowego przeznaczenia i charakteru

obszaru, tym samym oparte na nich zmiany nie powinny wpłynąć niekorzystnie na charakter krajobrazu.

Ze względu na charakter zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania terenów oraz stosunkowo dużą odległość od obszarów objętych ochroną prawną, w tym obszary Natura 2000, realizacja ustaleń planu „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu nie wpłynie negatywnie na zachowanie cennych przyrodniczo walorów obszarów prawnie chronionych.

10. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek opracowania prognozy wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest charakterystyka obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, flory i fauny, klimatu, powietrza oraz klimatu akustycznego. W niniejszym opracowaniu wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń mpzp na ludzi, dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.

Powyższa prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu mpzp „W rejonie ulicy Droga Dębińska” w Poznaniu. Projekt planu miejscowego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr VII/50/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r. Planem obejmuje tereny położone między ulicami: Królowej Jadwigi, Droga Dębińska i o. M. Żelazka (wraz z fragmentami tych ulic) a lodowiskiem i kompleksem pływalni przy ul. Chwiałkowskiego, stadionem im. E. Szyca i zabudową wielorodzinną przy ul. Maratońskiej. Powierzchnia obszaru objętego przygotowywanym planem miejscowym wynosi 20,6 ha.

Prognoza składa się z ośmiu rozdziałów. Pierwszy poświęcono przedstawieniu podstaw formalno-prawnych, metodologii sporządzania prognozy, a także wykorzystanych do opracowania prognozy źródeł informacji.

W drugiej części wskazano położenie omawianego obszaru w przestrzeni miasta, jego obecne użytkowanie i sposób zagospodarowania. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, wód podziemnych oraz klimatu akustycznego. Opisano również istniejące na obszarze planu elementy dziedzictwa kulturowego.

W trzecim rozdziale prognozy zwrócono uwagę na istniejące problemy ochrony środowiska. Tu szczególną uwagę zwrócono na położenie analizowanego obszaru w kontekście struktury przyrodniczej miasta, a więc w zasięgu południowego klina zieleni oraz potrzeby zachowania jak największych powierzchni biologicznie czynnych, pozytywnie oddziałujących na obieg wody, mikroklimat, florę i faunę w obrębie obszaru opracowania.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Zmiany wynikające z realizacji planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Wpłyną pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego i klimat lokalny na skutek zastosowania proekologicznych sposobów ogrzewania, zachowania obecnej zieleni i wprowadzenia nowej zieleni na terenach jej pozbawionych. Na skutek stabilizacji warunków bytowania i przemieszczania się zwierząt w południowym klinie zieleni miasta Poznania pozytywnie wpłyną na stałą wymianę puli genowej flory i fauny istotną dla zachowania właściwej kondycji zdrowotnej i obecnej bioróżnorodności populacji. W sferze materialnej realizacja planu przyczyni się do powstania nowych obiektów budowlanych

i ogólnego wzrostu wartości materialnej dóbr. W związku z ww. zmianami można spodziewać się przeobrażeń w krajobrazie terenów, które nie powinny jednak wpłynąć niekorzystnie na charakter obecnego krajobrazu. Ograniczonych terenowo, długotrwałych i trwałych negatywnych zmian wywołanych realizacją planu możemy spodziewać się w zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, (w szczególności na skutek lokalizacji kondygnacji podziemnych) oraz robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (w tym wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej ciepłowniczej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej). Stosunkowo krótkotrwałych negatywnych oddziaływań wywołanych realizacją planu można spodziewać się w odniesieniu do stanu wód podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń powietrza i klimatu akustycznego na etapie prowadzenia prac budowlanych w zakresie nowych obiektów budowlanych (w szczególności inwestycji kubaturowych) i sieci infrastruktury technicznej.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania, natomiast w części ósmej podkreślono zasadność zaproponowanych rozwiązań, w szczególności tych sprzyjających funkcjom południowego klina zieleni oraz zachowaniu sportowo-rekreacyjnego charakteru obszaru, bez potrzeby proponowania rozwiązań alternatywnych.